

KLP Stratēģiskā plāna 2023- 2027 ex-ante apkopojums

Ieteikumu un iebildumu apkopojums				2021		2022.		
Nr.	SM	KLP SP daļa	Ieteikuma būtība	Iebildums, ieteikums	Komentārs no ZM	AREI skaidrojums uz ZM komentāru	1.1.versija	1.1.versija papildu skaidrojumi
1	SM1-SMH	1.1.sa daļa	Vispārīgs	KLP SP veikta vajadzību prioritizācija, ex-ante novērtētāju 1.posma ziņojumā tika veikta balstoties uz pamatojumu esamību situācijas izvērtējumā, un nevis pēc faktiskās vajadzību aktualitātes Latvijas laukos un lauksaimniecībā.			Tas bija tikai ZM izpratnei par ex-antes novērtēju izvēlēto kritēriju vajadzību prioretizēšanā	
2	SM1-SMH	2.nodaļa	Vispārīgs	KLP SP aprakstos nav izvēlēti un aprakstīti ietekmes rādītāji. Ietekmes būtu skatāmas saistībā ar citām intervencēm un plānotajiem rezultātiem.	KLP SP situācijas analīze veikta pamatojoties uz KLP SP regulā noteiktajiem konteksta rādītājiem un citiem rādītājiem, kuru izmantošana bija nepieciešama, lai raksturotu situāciju un ļautu identificēt vajadzības		Nav izmaiņu	
3	SM1	2.,5.nodaļas	Intervences loģika/Rādītāji	Intervencēm TM3 un TM4 nav norādīta ietekme uz SM1, lai arī rādītāju R.6 un R.7 aprēķinos tās tiek iekļautas	Ņemts vērā, precizēta 5.nodaļa.	Pie TM3 gan ir norādīts tikai SM7 mērķis.	Daļēji ņemts vērā. Pie TM3 gan ir norādīts tikai SM7 mērķis.	
4	SM1	5.2.sa daļa	Intervences loģika/Rādītāji	Intervences TKO3.1-3.7 attiecinātas tikai uz SM1, lai arī to ieguldījums būtu attiecināms arī uz citiem SM, un R.35 attiecināms uz SM6.	Saskaņā ar KLP SP Regulas Nr.2021/2115 noteikto biškopības nozarē dalībvalstis tiecas sasniegt vismaz vienu no 6. panta 1. punktā noteiktajiem attiecīgajiem konkrētajiem mērķiem un atbilstoši šim izvēlētajam konkrētajam mērķim paredzēt vienu vai vairākus izvēlētos intervences veidus. 2.5. nodaļā paredzētie TKO3.1.-3.7 nav attiecināmi uz citiem SM, jo saskaņā ar iepriekšminēto regulu LV ir izvēlējusies tikai SM1 un tam ir paredzēti vairākus intervences veidus (TKO3.1-3.7). Tāpat arī R35 saskaņā ar noteikto regulējumu un KOM skaidrojumu var neattiecināt uz izvēlētiem intervences veidiem, ja intervence tiek īstenota biškopības nozares līmenī, nevis kā tiešs atbalsts katram biškopim.		Saņemts skaidrojums.	
5	SM1	2.1.sa daļa	Vajadzības	Vajadzība SM1 V8 ir nepietiekami pamatota ar SVID elementiem, un nav skaidrs, kādēļ tiek attiecināta uz SM1. Tā parādās vajadzību sarakstā, bet nav minēta SM1 aprakstā. SM1 trūkst intervencu, kuras būtu tieši vērsta uz šo vajadzību.	SM1 tehnoloģiju izmantošana tiek skatīta kopsakarībās ar efektivitātes uzlabošanu. LAAD - par intervencēm.	Pamatojiet un ierakstiet tekstā.	Programmas tekstā šī vajadzība neparādās.	
6	SM1	2.3.2.tab.	Rādītāji	Nav aprakstīts O.3 rādītājs – KLP atbalsta saņēmēju skaits, kam būtu jāraksturo saimniecību (vienību) skaits, kas saņem attiecīgo atbalstu. Šis rādītājs nepieciešams rezultātu novērtējumam.	Jautājums, kur viņu likt? Un ko darīt dublēšanās gadījumā, piemēram, JL? Šis rādītājs ir norādīts kā monitoringa rādītājs, kuru izmantos kopējai KLP SP uzraudzībā un novērtēšanā, ņemot vērā, ka to nav iespējams piesaistīt konkrētai intervencei un tas netiek ietverts snieguma rezultātam (performance clearance).	Aprakstiet pie rādītāju izvēles	Pieņemts skaidrojums.	
7	SM1	2.3.1. & 2.3.2. tab.	Rādītāji	Tabulā 2.3.1 norādīts, ka R.4. ieguldījumu dod O.5 rādītājs ar mērķa vērtību 27422, bet R.4 aprēķinā tas nav iekļauts. Arī tab.2.3.2 nav iekļauts O.5 rādītājs.	Lai novērstu dubulto uzskaiti - atbilstoši R un O rādītāju vadlīnijām. O.5. paredz gan ha gan lauksaimnieku skaitu, bet tā kā O.4. jau tiek iekļauti MLS ha, tad pie O5 ir norādīts tikai saņēmēju skaits, no kā izriet plānotais MLS ikgadējais finansējums.	Ielieciet tekstā	Ņemts vērā.	
8	SM1	2.3.1. & 2.3.2. tab.	Rādītāji	R.6 un R.7 nav norādīti atbilstošie iznākuma rādītāji	EK metodoloģija neparedz atbilstošus OI šiem RI, jo šo rādītāju rādītāju mērķis ir atspoguļot vidējo atbalsta līmeni noteiktām lauksaimnieku grupām.		Pieņemts skaidrojums.	
9	SM1	5.1.1. 7.punkts	Finansējums/Intervences	ISIP diferenciacija (TM1). Trūkst pamatojuma, kādēļ diferenciacijai atvēlēti tikai 2% no TM finansējuma un likme ir tikai 10EUR/ha, kas ir ievērojami mazāk kā iepriekš līdzvērtīgiem maksājumiem.	Tiešo maksājumu (TM) pieejamais finansējums ir ierobežots un TM intervences ir plānotas tādas, kas vienlīdz ir saskaņīgs gan ar l/s nozares identifikētajām vajadzībām, gan ar vispārīgajiem Kopējās lauksaimniecības politikas mērķiem, tostarp ievērojot regulā noteikto obligāti novirzāmo finansējumu minimumu noteiktām intervencēm. Ņemot vērā minēto, no TM finansējuma 25,6% tiek paredzēti ekoshēmām, 10% pārdalošajam maksājumam un mazo lauksaimnieku atbalsta shēmai, 15% saistītajam ienākuma atbalstam, 1% jaunajiem lauksaimniekiem. Attiecīgi 49% tiek paredzēti ISIP maksājumam, ar mērķi garantēt lauksaimnieciskā ienākuma atbalsta minimumu visiem aktīvajiem lauksaimniekiem. Tādēļ, lai salīdzinājumā ar šo periodu neradītu būtisku pamatienākuma atbalsta samazinājumu lauksaimniekiem pārējās teritorijās, ISIP	Ex-ante ietvaros ir izvērtēta sagaidāmā vajadzības apmierināšanas pakāpe, un ir konsatēts, ka tā būs nepietiekama. Arguments, ka <i>lai salīdzinājumā ar šo periodu neradītu būtisku pamatienākuma atbalsta samazinājumu lauksaimniekiem pārējās teritorijās</i> - nav pamatojums attiecībā par šo intervenci. Korektāk būtu skatīt ne tikai pamatatbalstu, bet kopējo (TM+LA) plānoto atbalstu par platībām un dzīvniekiem un tā izmaiņas vienā un otrā teritorij salīdzinot ar iepriekšējo periodu. Te būtu jāņem vērā konkrēti aprēķini, cik EUR/ha ir negūtīe ieņēmumi apgabalos ar specifiskām vajadzībām, un cik % nosedz piedāvātā kompensācija? Nepietiekama	Nav ņemts vērā.	

					papildlikme reģionos tiek paredzēta 10EUR/ha. Jānorāda, ka šobrīd piedāvātais priekšlikums nākošajā plānošanas periodā paredz zemāku ISIP pamatlikmi (2023.gadā plānoti 92EUR/ha, kas ir par 5 EUR/ha mazāk nekā VPM 2022.gadā (97EUR/ha).	kompensācijas likme nostāda labvēlīgākā situācijā lauksaimniekus ārpus ADSI, bet ADSI teritorijās, īpaši agrākajās 3.kategorijas teritorijās esošajiem, rada ienākumu kritumu, tādējādi nenodrošinot vajadzības apmierināšanu.	
10	SM1	5.1.2. daļa	Intervences loģika	Intervencē TM2, kas paredzēta ienākumu pārdalei par labu mazākām lauku saimniecībām, nav noteikts maksimālais saimniecību lielums, kas būtu tiesīgas saņemt attiecīgo maksājumu. Līdz ar to visu šo maksājuma summu nevar uzskatīt par pārdalošu par labu mazākām saimniecībām. Pašreizējā apraksta redakcija neatbilst intervences būtībai un nav vērsta uz mērķi un vajadzību apmierināšanu.	1) Pārdales efekts jāvērtē kopsakarībā ar ISIP atbalstu, jo, ieviešot PM, samazinās ISIP finansējums un likme. Tā rezultātā PM ieviešana ir izdevīga tikai mazākām saimniecībām, savukārt pārējām saimniecībām PM ieviešana rada saimniecību finansējuma samazinājumu, jo lielāka saimniecība, jo lielāks atbalsta kritums. Šāds risinājums nodrošina pārdales efekta sasniegšanu. 2) Atbalsta pārdale mazām un vidējām saimniecībām tiek mērīta ar Rezultātu rādītāju R6 - papildu tiešo maksājumu īpatsvaru procentos par hektāru atbalstītās lauku saimniecībām, kuru izmērs ir mazāks par vidējo lauku saimniecības izmēru (salīdzinājumā ar vidējo). KLP SP pasākumi (tādi kā mazo lauksaimnieku atbalsta shēma un pārdlošais maksājums) uzlabos šo rādītāju un šo saimniecību atbalsta vidējais līmenis pieaugs par 10% – piemēram, ja 2022.gadā saimniecības zem vidējās platības 30 ha saņems vidēji 95% no valsts vidējiem TM/ha, tad 2023.gadā šis līmenis plānots jau ap 106% - vairs vidējā valsts TM/ha līmeņa. 3)SPR neparedz obligātu maksimālā saimniecības lieluma noteikšanu. Ir izvērtēts, ka šāda lieluma noteikšana nozīmētu krasu atbalsta samazinājumu, pārsniedzot maksimālo lielumu, kas radītu negatīvu ietekmi uz saimniecību dalīšanos. Tādēļ kā piemērotāks risinājums pārdalošā efekta nodrošināšanai ir izvēlēta maksimālās PM platības noteikšana saimniecībā.	Vērtējums veikts, ņemot vērā vairākos pētījumos norādīto lielo ienākumu diferenciaciju starp lielo un pārējo saimniecību ienākumiem (t.sk. Lorenca līknes u.c. skatīt AREI pētījumu par lielajām saimniecībām mājas lapā). Kvalitatīva novērtējuma veikšanai būtu ieteicams vērtētājiem pievienot arī veiktos likmju un rezultāta rādītāju aprēķinus, jo KLP SP tie nav atspoguļoti (tas attiecas arī uz R7). No esošajiem datiem nav skaidrs, kā ir iegūta plānotā R6 vērtība. Secinājums izdarīts, ņemot vērā situācijas aprakstu un vajadzību novērtējumu, kur neparādās nepieciešamība rūpēties, lai nesamazinātos lielo saimniecību ienākumi, jo vairāk tādēļ ka indikatīvi rēķinot, ja lielās saimniecības nesaņemtu TM2 maksājumu, kopējais TM samazinājums tām būtu nebūtisks: 50EUR/ha x 27 ha = 1350 EUR, kā arī par 30-100 ha 6 EUR/hax70 = 420 EUR, kopā 1770 EUR. Lai izvairītos no strauja krituma, sasniedzot konkrētu lieluma sliekšni, var tikt rasti pakāpeniski risinājumi. Ja izvirzītais mērķis ir rūpe par mazajām un vidējām saimniecībām, tad tieši šo saimniecību situācija jāvērtē.	Nav ņemts vērā.
11	SM1	2.,5.nodaļas	Intervences loģika	TM nepietiekami vērsti uz ienākumu izlīdzināšanu par labu mazajām saimniecībām (TM2 tikai 7,9% no TM kopējā budžeta, netiek maksāts par pirmajiem 3 ha, nav max lieluma ierobežojuma; TM1.1 nav palielināts maksājumu apjoms, tikai min summa 500 EUR, kas neveicina attīstību; TM5 netiek diferencēts).	Argumenti, kāpēc politiskā izvēle izdarīta par labu šādam scenārijam	Esošais situācijas apraksts un izvirzītās vajadzības prasa citu redzējumu: atbalsts jau no pirmajiem ha, utt. Skatiet no mērķa viedokļa. Teksts no KLP SP (SM1 apraksts): 2018. gadā: 15,83% (9 096) lielākie lauksaimnieki saņēma 80,01% (200,16 milj. eur) tiešo maksājumu jeb 20% (11 494) lielākie lauksaimnieki saņēma 83,43% (208,71 milj.eur) tiešo maksājumu. Tas izskaidrojams ar to, ka pakāpeniski palielinās ienākumu atbalsts par hektāru un šajā periodā palielinājās arī saistītā atbalsta finansējums, un ievērojama daļa šī atbalsta saņem lielās saimniecības, jo tās apsaimnieko lielāko daļu lauksaimniecības zemes un veido lielus ganāmpulkus.Primāri skatam mērķi un kuram tad tā izturētspēja pazudīs.	Nav ņemts vērā.
12	SM1	5.1.5. daļa	Rādītāji	Intervencei TM5 norādīti iznākuma rādītāji: O.9., O.10.; taču atbilstoši aktuālajai klasifikācijai atbilstošie rādītāji ir O.10 un O.11.	Ņemts vērā, precizēts.		Ņemts vērā.
13	SM2	5.nodaļa	Intervences loģika	Intervence LA4.1. netiek pietiekami mērķēta uz saimniecībām ar SI līdz 100 000 EUR; krass atbalsta samazinājums, bez stingri ierobežojošiem nosacījumiem, kas varēs pretendēt uz šo atbalstu. Trūkst uzsvāra uz SM2 nosaukumā norādīto - atbalsts tehnoloģijām un digitalizācijai.	Argumenti, kāpēc politiskā izvēle izdarīta par labu šādam scenārijam. KLP SP vai tad iekļauts grupu dalījums ar griestiem katrai grupai? Mērķēšana notiks caur nacionālajiem normatīvajiem aktiem un projektu atlases kritērijiem. Investīciju atbalsta mērķtiecīgai novirzīšanai noteiktas trīs saimniecību grupas - mazās (4 000-70 000 EUR apgrozījums), vidējās (70 0001 - 350 000 EUR), lielo saimniecību grupa (virs 350 000 EUR), paredzot atsevišķas finansējuma aplokšnes. Tāpat ir pieņemts lēmums par finansējuma pārdali no I pīlāra - 31 milj.EUR apmērā, to novirzot vidējai saimniecību grupai. Papildus LA4.1 atbalstam paredzēts vienkāršots atbalsts mazām saimniecībām (līdz 15000 EUR), kā arī saimniecībām ar apgrozījumu līdz 150 000 EUR pieejams aizdevumu atbalsts FI veidā. Salīdzinājumam starp periodiem (2014-2020 pret 2021-2027) būtu jāņem vērā arī pārejas perioda atbalsts. Atbalsta saņemšanas nosacījumi paredz mērķtiecīgu ieguldījumu veikšanu, paredzot veikt obligāti zaļos ieguldījumus, turklāt	Jā, dalījums grupās jau ir ierakstīts KLP SP. Tabula 6.3. Lauku attīstības atbalsta intervencu finanšu plāns, 497.lpp. Te vairāk atbilstoši ex-ante vērtējuma kritērijiem ir uzsvārs uz to, vai plānotais intervences apmērs un nosacījums spēs sniegt būtisku ieguldījumu atbilstoši SVID un vajadzībās konstatētajam? Plānotie ieguldījumi šajā saimniecību grupā novērtēti kā nepietiekami.	Daļēji ņemts vērā, nosakot 4.1.1. intervencei augšējo lieluma robežu līdz SI vai apgrozījumam 350 000 EUR, kā arī izdalot atsevišķi 4.1.5 intervenci, tomēr nepietiekami.

					lielajām saimniecībām 100% apmērā (faktiski atbilstoši tam kā secināts AREI ziņojumā par lielajām saimniecībām)		
14	SM2	5.nod aļa	Interve nces loģika	Intervencē LA4.1 augstākais atbalsta sliekšnis 2 milj.EUR būtu pamatots tikai kooperatīvām sabiedrībām.	Kur var atrast KLP SP šādu norādi? Atbilstoši līdzšinējai pieejai maksimālais atbalsta apjoms tiks noteikts nacionālajos normatīvajos aktos. Turklāt pēc 2023.gada tiks noteikts samazināts attiecināmo izmaksu apjoms katrai nosaimniecību grupām. Atkāpe par 2 milj.EUR tika pieņemta ņemot vērā nepieciešamo ieguldījumu apjomu, piemēram, jaunas dzīvnieku novietnes būvniecībai piena lopkopības saimniecībās.	5.3.7.12.tabulā 313.lpp. KLP SP projektā ir minētas likmes. Ja uzrāda tik ievērojamu atbalsta sliekšni pie samazināta LAP apjoma, tad nav saprotams kāpēc vienā intervencē un pamatojumā strādā finansējuma samazinājums un citā tas tiek atmests , piem.šeit lielas saimniecības attīstības iespējas (vidēja saimniecība nez vai būvēs kūti par 2 milj.) Par lielo s-bu prioritātēm ir noteikta, piemēram, augstas pievienotās vērtības produktu ražošana, bet nevis, piemēram, jaunas kūts būvniecība (KLP SP 48.lpp.).	Ja pareizi saprotam rindu <i>Plānotās vienības maksimālā summa</i> , tad ir ņemts vērā, maksimālā atbalsta summa samazināta.
15	SM2	2.3.1. tab.	Rādītāji	Intervencei LA4.2. plānotais rezultāta R.39. nevar dot ieguldījumu mērķa SM2 sasniegšanā; tas attiecas uz R8.	Vajag atsauci, kur noteikts, ka var izvēlēties arī citus rādītājus ar citām sasaistēm (atsauce uz indikatoru cover note un arī īstenošanas akta projektā - (a) in their CAP Strategic Plan, Member States shall identify a link between result indicators and specific objectives. A result indicator may be linked to more than one specific objective)	Ņemat vērā mūsu nosūtīto tabulu ar R un SM atbilstību. Šis rādītājs netiek saistīts ar SM2. Ja izvēlēas R39 un to atļauj Regula, tad jābūt aprakstam KLP SP.	Īpaša norāde nav atrodama.
16	SM2	5.nod aļa	Rādītāji	Neskaidrs pamatojums intervences LA5. raksturošanai ar R.42, kas attiecas uz sociālo iekļaušanu un SM8. Skatiet arī EK norādījumus par R un SM sasaiti.	Atbilstoši EK sniegtajām norādēm indikatoru fišēs LA5 izvēlēts rādītājs R.42 - This indicator cover the support to small farms development.	Iespējams, šī intervence tad būtu jāsaista ar SM8 ne tikai papildinošā veidā, bet tieši. R42 nav sasaitāms ar SM2.	Rādītājs izņemts.
17	SM2	2.nod aļa	Rādītāji	SM2 raksturošanai nav izvēlēts rādītājs R.3 (lauksaimniecības digitalizācija), toties ir aprakstīti rādītāji R.39 un R.42, kuri nebūtu attiecināmi uz SM2.	R.3 rādītājs ir norādīts pie HORIZ mērķa, atbilstoši RI fišēm ieguldījumiem pārstrādē un meliorācijai (ZMŅI, pašvaldības) atbilstošākie ir R.39 un R.42	R42 nav sasaitāms ar šo mērķi. Nevajadzētu likt neatbilstošus R. Tā kā EK minēja, ka pietiek ar vienu RI, tad izvēlaties mazāk, bet konkrēti uz mērķi vēršos.	Daļēji ņemts vērā.
18	SM2	2.,5.nodaļas	Interve nces loģika/ Rādītāji	Intervence LA4.3 atbilstoši 5.nodaļai ir tikai netieši attiecināma uz SM2, bet tieši uz SM4.	Cover note un arī īstenošanas akta projektā teikts - (a) in their CAP Strategic Plan, Member States shall identify a link between result indicators and specific objectives. A result indicator may be linked to more than one specific objective)	Skaidrojums nav atbilstošs ex-ante ierosinājumam.	Attiecināts uz abiem mērķiem, būtībā atbilstoši.
19	SM2	2.nod aļa	Interve nces loģika	SM2 aprakstā ir norādīts, ka mērķa sasniegšanā ieguldījumu sniegs arī citas intervences, taču tām nav paredzēti rādītāji, ar kuriem mērīt to ieguldījumu SM2. Ne visas intervences ir norādītas kā sniedzošas ieguldījumu SM2, lai arī pēc būtības attiecināmas (piemēram, TKO1, TKO2).	Mērķi caur dažādām intervencēm tiek sasniegti gan tiešā, gan netiešā veidā. Ar R rādītājiem tiek saistītas intervences, kam ir tieša ietekme uz mērķa sasniegšanu, tāpēc attiecīgos gadījumos tiek noteikti arī kvantitatīvi mērķi. Netiešās ietekmes intervencēm kvantitatīvie mērķi netiek noteikti.	Paskatiet ex-ante 7.pielikumu tabulas. Izejot no tā jāsaprot visiem SM, kuras ir tieši mērķētās intervences un kuras netieši. Tad līdzīgi vajadzētu visos SM sniegt attiecīgu aprakstu gan 2., gan 5.nodaļās.t.i. skaidrot netiešās un tiešās intervences un tiešām intervencēm paredzētos RI.	Skaidrojums pieņemts.
20	SM2 (FI)	4.,6., 5.nod aļas	Interve nces loģika	FI: faktiskais finanšu piešķirums, ņemot vērā aprēķināto vajadzību, varētu būt ievērojami lielāks , tajā skaitā pārdaļot no I pīlāra maksājumiem. Ievērojot identificētās lauku attīstības problēmas, būtu izskatāma FI piemērošana arī citās intervencēs, it īpaši SM8, kas vērsts uz vietējo attīstību un teritorijas aktivizēšanu.	Finansējums lauku attīstībai salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu ir samazinājies gan no ES puses, gan LV budžeta līdzfinansējums, kopumā par 248,5 milj.euro mazāk kā iepriekšējā plānošanas periodā, kas attiecīgi ierobežo iespējas īstenot lauku attīstības intervences lielākā apjomā. FI kopumā ir piešķirts 21 milj, euro, kas ir atmaksājama finansu resurs. Kas nozīmē, ka FI ietvaros atmaksāto finansējumu varēs atkārtoti ieguldīt tajā pašā FI. Aizdevums ar kapitāla atlaidi ir plānots 4.intervencēm t.sk.arī SM8 ietvaros, intervecē LA 4.4. "Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā" ir plānots ieguldīt 6 milj. euro.	Ex-ante vērtējumā, balstoties t.sk. uz situācijas aprakstu un FI aprakstu, ir konstatēts, ka piedāvātais finansējuma piešķirums šim intervencēm ir vairākkārtēji nepietiekams attiecībā pret vajadzību un tam nav potenciāla sniegt nozīmīgu ieguldījumu lauku attīstībā, tādēļ arī attiecīgs secinājums. Paskatiet ex-ante 6.pielikumu un % sadalījumu.	Daļēji ņemts vērā, tomēr vienlaikus samazinot atbalstu mazo saimniecību attīstībai LA5 intervencē, kas nonāk pretrunā situācijas aprakstam un SVID. Nav ņemts vērā attiecībā uz LA4.4. intervenci.
21	SM3	2.nod aļa	Vispārī gs	Kopumā iepriekšējo periodu atziņas ir ņemtas vērā, lai arī atsevišķu ieteikumu īstenošanu apliecinoša informācija (piemēram, prioritāra inovatīvu produktu radīšana) pašreizējā projektā nav atrodama.	Saskaņā ar ES tiesību aktiem dalībvalstīm nav jāveic SP piedāvāto pasākumu prioritizēšana, līdz ar to ražotāju organizācijas izvēlas sev piemērotākās intervences atbilstoši savu vajadzību apmierināšanai, saskaņā ar SP noteiktajiem mērķiem. SP Sekrālo intervenču ietvaros tiek paredzētas intervences, kuru mērķis ir inovatīvu produktu radīšana (ieguldījumus jaunu produktu un ražošanas metožu izstrādei un ieviešanai, jaunu produktu izstrāde): Investīcijas materiālos un nemateriālos aktīvos, pētniecībā un eksperimentālās un inovatīvās ražošanas metodēs un citos pasākumos; Noietā veicināšana, saziņa un tirgvedība, tostarp rīcība un aktivitātes, kuru konkrētais mērķis ir palielināt patērētāju informētību par ES kvalitātes shēmām un veselīga uztura nozīmi, kā arī tirgu dažādošana un konsolidācija. Tādējādi tā ir tikai RO izvēle, kādas intervences īstenot. Turklāt R2021/2115 50. panta 7. punkta c) apakšpunkts paredz, ka katras darbības programmas ietvaros vismaz 2% tiek		Skaidrots iepriekš, KLP SP nav paredzēts ietvert tekstā.

					novirzīti saistībā ar pētniecisko un izstrādes darbu ilgtspējīgu ražošanas metožu jomā.		
22	SM3	5.nod aļa	Finansējums/ Intervences	Intervencē TKO1 finanšu piešķirums ir būtiski mazāks nekā iepriekšējā periodā, ieskaitot izmaksāto atbalstu ražotāju grupām.	Finanšu piešķirums TKO1 (augļu un dārzeņu ražotāju organizācijām) balstīts uz līdzšinējo pieredzi attiecībā uz augļu un dārzeņu ražotāju organizāciju (RO) īstenojamām darbības programmām. Jāatzīmē, ka finansējuma piešķirums ir 4,1% no relaizētās produkcijas vērtība un jo mazāka RO, jo mazāks ir apgūtais finansējuma apjoms. Tādēļ ražotāju grupu apgūtais finansējums netika ņemts vērā, jo šim atbalsta veidam nebija atbalsta griezti un tādējādi mazās RG, kas vēlāk kļuva par RO, varēja īstenot savas darbības programmas neierobežotā finansējuma apjomā, respektīvi, ražotāju grupu atbalsts netika sasaitīts ar ražotāju grupas realizētās produkcijas vērtību. 2014-2020 plānošanas periodā augļu un dārzeņu RO saņemtais ES finansējums sastādīja 7,3 milj. eiro, viena gada vidējā summa sastāda 629 tūkst. eiro. Ņemot vērā, ka nākamais plānošanas periods ir 5 gadi, 629 tūkst. eiro tika sareizināts ar 5, iegūstot 3,1 milj. eiro. Tā tiek plānots, ka nākamā periodā nozarē varētu izveidoties vēl viena RO, tad papildus 3,1 milj. eiro tika pieskaitīts 629 tūkst. eiro (vienas RO darbības programmas vidējā vērtība 5 gados). Kopējā summa sastāda 3,78 milj. eiro. Ņemot vērā vērtētāju norādīto, ZM noapaļo summu līdz 4 milj. eiro.	Nav saprotams, kā no kopsummas 7,3 milj. 2014-2020.g.periodā tiek iegūts vidēji gadā 629 tūkst.?	Skaidrojums saņemts no ZM mutiski par iespējām saņemt atbalstu tikai jaunveidotām RO augļu un dārz.sekt..
23	SM3	5.nod aļa	Finansējums/ Intervences	Intervencē LA9 finanšu piešķirums ir 4 reizes lielāks nekā LAP 2014-2020. Tas ir adekvāts mērķu sasniegšanai, tomēr pie nosacījuma, ja tam būs atbilstošs pieprasījums.	Finanšu piešķirums plānots ņemot vērā jaunu atbilstīgu kooperatīvo sabiedrību veidošanās tendenci. 2020.gadā un 2021.gadā atbilstības statusu kopā ieguva piecas kooperatīvās sabiedrības, tai skaitā viena kooperatīvu apvienība. Finanšu piešķirums pamatots ar kooperatīvo sabiedrību konsolidēšanās un apvienošanās veicināšanu, it īpaši konvencionālo laukaugu un piena nozarē. Kooperatīvu apvienībām objektīvi ir lielāks ar to starpniecību realizēto biedru lauksaimniecības produktu apgrozījums un līdz ar to arī lielāka aprēķinātā atbalsta summa, jo tā tiek aprēķināta kā katram darījumdarbības plāna īstenošanas gadam atbilstoši noteiktie procenti no ar kooperatīva starpniecību realizēto biedru lauksaimniecības produktu apgrozījuma.	Papildiniet aprakstā.	Skaidrojums saņemts no ZM iepriekš, bet neatspoguļojas 2.versijas tekstā
24	SM4-SM6	1.nod aļa	Vispārīgs	Nepieciešams uzlabot KLP SP mērķtiecību saistībā ar stratēģiskajiem vides un klimata mērķiem. t.sk., prioritāri Natura 2000 teritorijās.	Nekonkrēta rekomendācija, nav skaidra nepieciešamā rīcība, bet var vērst uzmanību uz to, kas skaidrots aprakstā par zaļo arhitektūru un KLP SP sasaisti ar KLP SP regulas XIII pielikumu	Šajā sadaļā tika prasīts novērtēt, vai ir ņemti vērā iepriekšējie ieteikumi. Secinājums par to, ka jāuzlabo teritoriālā mērķtiecība ir vairākos mūsu ziņojumos. Esošais KLP SP piedāvājums paredz risinājumus ĪJT, riska ūdensobjektos, bet Natura 2000 LIZ zemēs (piemēram, ilggadīgajos zālajos, kuri ir ekoloģiski un ainaviski nozīmīgas teritorijas) nav risinājumu.	Lai gan KLP SP ir atsevišķi pastiprināti nosacījumi ĪJT un Natura 2000 teritorijās, tomēr joprojām vairums potenciālo iespēju LLVS, Ekoshēmās un pasākumos nav izmantota, lai sniegtu efektīvāku KLP SP ieguldījumu, definējot priekšrocības kritērijos un nosacījumos riska teritorijām, ĪJT un Natura 2000.
25	SM4-SM6	1.nod aļa	Vispārīgs	Saglabājas trūkums, ka KLP SP nenodrošina kvantitatīvi vērtējamu īstenojamo intervencu ietekmi uz vides un klimata stratēģisko mērķu sasniegšanu (piemēram, par kādu C02 ekviv. apjomu samazināsies emisijas lauksaimniecības sektorā? Kāda ir LPI mērķvērtība 2027. gadā?)	KLP SP mērķi tiek noteikti Rezultātu rādītāju līmenī, kā to nosaka KLP SP regula. Rezultātu rādītājos nav jānosaka Lauku putnu indekss 2027. gadā, tuklāt, norādam, ka SM6 apraksta 2.1.1. apakšnodaļa ietvaros ir konstatēts šāds LPI ziņojuma secinājums: "Joprojām grūti vērtēt Lauku putnu indeksu pēdējo gadu samazinājuma iemeslus. Pašlaik trūkst specifisku pētījumu, kas analizētu dažādu lauku atbalsta pasākumu ietekmi uz lauku putnu indeksus veidojošo sugu populācijām. Valstij jāveic mērķtiecīgus pētījumus, kas ļautu novērtēt Latvijas Lauku attīstības programmā ietverto pasākumu ietekmi uz lauku putnu indeksu veidojošajām sugām."	Var jau tā palikt, bet kādā brīdī to noteikti prasīs, ja ne EK, tad caur NAP noveērtēšanu, tāpēc šobrīd ar to nerēķināties nav teorētiski varam, bet garākā laika periodā nav atbilstoši.	Pēc būtības nav uzlabots, jo Regula neprasa.
26	SM4-SM6	1.nod aļa	Vispārīgs	Stratēģisko uzstādījumu definēšanā nav veidota sabalansēta pieeja. .. jāpilnveido stratēģiskie uzstādījumi, kā arī SM4 definēt atsevišķu stratēģisko uzstādījumu no SM5 un SM6.	Nekonkrēta rekomendācija, nav skaidra nepieciešamā rīcība. Jebkurā gadījumā, uzskatām, ka stratēģiskais uzstādījums "Katra saimniecība, efektīvi izmantojot resursus, iegulda bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un klimata pārmaiņu mazināšanā", aptver visus 3 vides/klimata mērķus un to nodalīšana neatstās nekādu ietekmi un finansējuma sadalījumu, kā arī intervencu izvēlēm	KLP SP minēts, ka vides un klimata mērķos tiek paredzēts ieguldīt vairāk par 50% publiskā finansējuma, un tas saistīts tikai ar vienu no sešiem stratēģiskajiem uzstādījumiem, tādējādi to definēšanā nav veidota sabalansēta pieeja, citi stratēģiskie uzstādījumi attiecas uz daudz mazāku KLP ieguldījumu. Tāpat nav skaidra izvēlētā pieeja šajā stratēģiskajā uzstādījumā, attiecinot to	Nav ņemts vērā. Aicinām pārformulēt uz reālistiskāku uzstādījumu (izņemt 'Katra'un mainīt 'efektīvi' uz 'ilgtspējīgi': Saimniecības , ilgtspējīgi izmantojot resursus, iegulda bioloģiskās daudzveidības

						uz katru saimniecību pretstatā pārējiem stratēģiskajiem uzstādījumiem, kuros ietverts plašāks tvērums (Kāpēc uzstādījumā par ienākumu palielināšanu nav minēta katra saimniecība, kas būtu vēl svarīgāk?). Intervencēs iekļauti rezultāta rādītāji apliecina, ka katra saimniecība nesniegs šādu ieguldījumu (resp., intervences nepārklās visus 1,9 milj. ha uj pilnīgi visas saimniecības ar vides un klimata pāsākumiem!). Zināmā mērā šajā stratēģiskajā uzstādījumā ir ielikta pretruna, iekļaujot jēdzienu “..efektīvi izmantojot resursus..”, jo bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā nereti ir aktuāla resursu ekstensīvāka izmantošana, nevis intensīva, kura tiek saistīta arī ar efektivitāti. Uz klimata pārmaiņām “..efektīvi izmantojot resursus..” ir attiecināms, lai gan arī SM4 kontekstā vairākas intervences saistāmas ar preventīvām darbībām vai ekstensīvāku resursu izmantošanu (piem., zālāji organiskajās augsnēs, BLA). KLP SP sagatavotajā versijā patlaban nav iespējams izsekot ieguldījumiem bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un klimata pārmaiņu mazināšanā no katras saimniecības. Kā minimālais risinājums būtu izņemt vārdu 'Katra' un sākt uzstādījumu 'Saimniecības..!'	saglabāšanā un klimata pārmaiņu mazināšanā
27	SM4-SM6	1.nod aļa	Zaļais kurss	Kopumā KLP SP stratēģijas izklāstā pietrūkst izvērstākas analīzes par starptautiskajām stratēģijām un rīcībām - Zaļais kurss, No lauka līdz galdam, ES biodaudzveidības stratēģija u.c. Nepieciešams iekļaut aprakstu, ko tās paredz, kāda ir to sinerģija un kā KLP SP tās ņem vērā.	KLP SP atbilstoši aktuālajam priekšlikumam EK īstenošanas aktos, tiks iekļauta jauna nodaļa (2.3.3.nodaļa), kurā tiks skaidrots Latvijas ieguldījums Eiropas Zaļā kursa mērķos, izmantojot piedāvātās atbalsta intervences		Ņemts vērā. Veikti atsevišķi papildinājumi aprakstos, taču pamatojumā nav veidota tiešāka saikne KLP SP sniegumu. Sniegtajai informācijai nav saistības ar tālāk definēto KLP SP, piemēram, saistībā ar zaļā kursa mērķiem aprakstā minēta pozitīvā Bioloģiskās lauksaimniecības izaugsme un tās devums, taču tālākie intervenču KLP Sp rādītāji liecina, ka nav paredzēta bioloģiskās lauksaimniecības izaugsme, bet esošās situācijas saglabāšana, praktiski nepalielinot atbalsītās platības.
28	SM4-SM6	1.nod aļa	Demarkācija	KLP SP nedod ieskatu par demarkāciju, sinerģiju un koordinētību ar citiem ES fondiem, kas tiek izlietoti KLP teritorijā un KLP atbalsta saņēmējiem.	Sagatavots izvērstā apraksts par papildinātību un demarkāciju ar citiem ES finanšu instrumentiem (4.5.nodaļa)		Atesevišķi papildinājumi veikti.
29	SM4-SM6	2.nod aļa	Vispārīgs	Lai panāktu lietderīgāku KLP SP ieguldījumu, nepieciešams mērķteritorijas un citus atbalsta saņēmšanas kritērijus iestrādāt arī saistītajos normatīvajos aktos.	KLP SP ir stratēģisks dokuments, kas aptver izvirzītos mērķus, risināmās vajadzības, plānoto intervenču vispārīgus aprakstus. Detalizēta informācija par atbalsta saņēmšanas nosacījumiem, t.sk., kritēriji, tiks atrunāti nacionālajā regulējumā kā līdz šim.	tas ir jāmin KLP SP.	Nav ņemts vērā, norādes par to, ka jāņem vērā noteikti kritēriji ir iekļaujamas pasākumu aprakstos.
30	SM4-SM6	3.nod aļa	Finansējums/Intervences	Sagatavotajā KLP SP ekoshēmu finansējums gandrīz 2 reizes pārsniedz LA intervencēm atvēlēto. Esošais pamatojums nesniedz skaidrojumu šādi izvēlei.	KLP SPR 97.pants nosaka, ka katru kalendāro gadu vismaz 25% no tiešo maksājumu aploksnes ir jārezervē ekoshēmām. Ekoshēmas ir maksājums, ko piešķir, lai stimulētu un atlīdzinātu par sabiedriskā labuma radīšanu ar videi un klimatam labvēlīgas lauksaimnieciskās prakses starpniecību, vai kā kompensācija par šādas prakses īstenošanu. Skaidrot par reformas nosacījumiem attiecībā uz ekoshēmu %, kā arī LA finansējuma kopējo samazinājumu. Kopumā LA finansējums ir gandrīz 3x mazāks kā I pīlāra finansējums. Lai stiprinātu mazo un vidējo saimniecību attīstību, kā arī jaunos lauksaimniekus tiks veikta pārdale no TM uz LA 74,3 milj.EUR apmērā. Tomēr LA finansējums salīdzinājumā ar iepriekšējo plānošanas periodu ir samazināts par 248,5 milj.EUR, kas būtiski ietekmē izvēlēto intervenču mērķu izpildi.	Saprotu, ka formālie kritēriji izpildās, bet konstatējums saka, ka nav pamatots, kāpēc tik liels uzsvars uz ekoshēmām finansējuma sadalījumā, nevis jau līdz šim praksē pārbaudītiem vides pasākumiem (nav domāts LA kopumā, bet tieši vides&klimata LA pasākumu attiecība pret ekoshēmu finansējumu).	Nav komentāru.
31	SM4-SM6	3.nod aļa	Vispārīgs	Jaunajām intervencēm un LA11 KLP SP ir mainīta konceptuālā pieeja, ieviešot ekoshēmas un mainot	Rādītāji ir plānoti piesardzīgi. Tiks organizēta sabiedrības informēšana	No lielākajiem pasākumiem TM4.6. un LA11. 2023. gadā sasniegt uzreiz plānoto ir risks.	Būtība nemainās.

				likmju struktūru. Tādējādi paredzams, ka sākotnēji rezultāta rādītāji būs zemāki. Lai sasniegtu definētās mērķa vērtības, nepieciešams paredzēt aktīvas informatīvās kampaņas un pirmajos gados neierobežot saistību uzņemšanos par jaunām papildu platībām pretstatā tam, kā tas bijis iepriekšējos gados.	KLP SPR 97.pants nosaka, ka katru kalendāro gadu vismaz 25% no tiešo maksājumu aploksnes ir jārezervē ekoshēmām.			
32	SM4-SM6	4.nod aļa	Rādītāji	R14 – R24 un R29 – R34 ir no platībām tieši izrietošie platību maksājumu rādītāji, kuri veido hektārus un vai platību īpatsvaru procentos. Attiecīgi iznākuma rādītājs vai nu sakrīt ar R, vai tiek atbilstoši aprēķināts. Tā kā patlaban KLP SP nav sniegts likmju aprēķina pamatojums, problemātiski novērtēt cēloņsakarības, jo īpaši tas attiecināms uz ekoshēmām, kuras ir jaunas intervences.	EK īstenošanas akti neprasa iekļaut KLP SP atbalsta likmju aprēķinus, jo KLP SP ir stratēģisks dokuments, kas aptver izvirzītos mērķus, risināmās vajadzības, plānoto intervencu vispārīgus aprakstus, lai sniegtu priekšstatu par plānoto KLP realizēšanu Latvijā, taču pie katras no intervence 5.nodaļas aprakstā ir sniegta likmju aprēķina metodika, kas ļauj izdarīt secinājumus par likmju tvērumu.	Esošie apraksti tomēr neļauj izsekot aprēķinam pēc būtības.	Likmju pamatojums ir nepietiekams, lai spriestu par tā pamatotību. Piemēram, ekoshēmās atblasts paredzēts ievērojamā apjomā jau par esošu lauksaimniecisko praksi, tāpēc nav pamata apgalvot, ka ekoshēmas ieviešana rada papildu izmaksas.	
33	SM4	1.nod aļa	Intervences loģika	Latvijā veiktie pētījumi neliecina, ka saudzējošas augsnes apstrādes metodes (intervence TM 4.4) dos ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā, tā būtu vairāk attiecināma uz SM5 nevis SM4.	TM4.4. ir attiecināta uz SM5. Mēs nevaram balsīties tikai uz Latvijā veiktiem pētījumiem, ir jāņem vērā arī pasaulē veiktie pētījumi. Prakse "Minimāla augsnes apstrāde" kā viens no potenciāli ieviešamiem SEG emisijas samazinošiem pasākumiem ir minēts LLU 2018.g. Monogrāfijā "SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU EMISIJU SAMAZINĀŠANAS IESPĒJAS AR KLIMATAM DRAUDZĪGU LAUKSAIMNIECĪBU UN MEŽSAIMNIECĪBU LATVIJĀ" Prakses saudzīgai augsnes apstrādei un pat konservējošo lauksaimniecību iesaka piemērot arī EK: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/key_policies/documents/factsheet-agri-practices-under-ecoscheme_en.pdf		Ieteikuma būtība, bija mainīt sagaidāmās pasākuma ietekmes jomu. Tas ņemts vērā, attiecinājums mainīts no SM4 uz SM5.	
34	SM4	1.nod aļa	Vispārīgs	SM4 KLP SP nav visu Latvijas klimata mērķu apraksta, tostarp Latvijas stratēģijā klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050.gadam noteikto zemes sektora mērķu apraksta, kā arī ieskicējuma par ES Fit to 55 pakotnes ietvaros plānotajiem un šobrīd diskutētajiem klimata pārmaiņu samazināšanas mērķiem Latvijai periodā līdz 2030.gadam.	Tiks papildināts SM4 situācijas apraksts par Latvijas stratēģijā klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050.gadam. Ņemot vērā, ka joprojām noris diskusijas par mērķu pārskatīšanu, tad uzskatām, ka jau šobrīd situācijas analizē ietvertā informācija ieskicē galvenos problēmjautājumus.		Apraksts par Latvijas nacionāli noteiktajiem klimata pārmaiņu samazināšanas mērķiem zemes sektorā un diskusiju noslēguma stadijā esošajām ES regulējuma izmaiņām (nacionālo mērķu palielinājums) - KLP SP nav ietverts (uz to norāda arī EK). ES plānotā ZIZIMM mērķa vērtības palielināšana, kuras izpildei jo īpaši nozīmīga būs organiskās augsnes apsaimniekošana un CO2 piesaistes palielināšana meža platībās, nav pieminēta.	
35	SM4	1.nod aļa	Intervences loģika	SM4 SVID aprakstā un konstatējumos nav minēti apsvērumi attiecībā uz ilgtspējīgas enerģētikas attīstību ne lauksaimniecībā, ne pārstrādē, taču intervencēs tam paredzēta salīdzinoši nozīmīga loma. Intervences ieviešanā ieteicams veikt uzskaiti starp KLP SP ieguldījumu lauksaimniecības un enerģētikas sektoros emisiju uzskaitē, lai nodrošinātu, ka prioritāri tiek atbalstīti ieguldījumi lauksaimniecības sektora SEG emisiju samazināšanā.	Grūti izprotams, kā praktiski ieviest, bet var izvērtēt iespēju aptvert, izstrādājot atbalsta saņemšanas nosacījumus nac.regulējumā	Jā, tas pamatā risināms caur nac. Regulējumu un kritērijiem, ka primāri atbalsta projektus, kuri samazina emisijas lauksaimniecības nozarē (minerālmēslu lietošanu u.c.), nevis enerģētikas sektorā (kaltes būvniecību). Pie tam SVID nav teikts, ka energoefektivitāte ir problēma. Šobrīd kaltes jau ir atbalstītas lielā apjomā un visticamāk vajadzēs kompensācijas, lai kompensētu elektroenerģijas cenu kāpumu..	Jā, tas varētu būt nacionālajā regulējumā.	
36	SM4	5.nod aļa	Rādītāji	Intervencei LA 8 izvēlētai mērķa vērtībai O.14 nav precīzas atbilstības, jo intervence neparedz papildus saistības, kas pārsniedz obligātās prasības.	Pārbaudīt		Ņemts vērā, O.14 nomainīts uz O.15	
37	SM4	5.nod aļa	Rādītāji	LA4.6. attiecināta uz R27, kas ir projektu skaits. Tas neatspoguļo intervences ieguldījumu mērķi pēc būtības. Labāka atbilstība ir R31, jo intervences rezultātā tika atjaunotas ES nozīmes zālāju biotopu platības. Svarīgs rezultāts ir tieši atjaunotā platība, kura noteikta 1 300 ha apmērā, tāpēc ieteicams platības rādītāju iekļaut vismaz kā papildu rādītāju.	Rādītāji izvēlēti atbilstoši rādītāju vadlīnijām (fiches). R.31 nepiemēro investīciju pasākumam. LA4.6. ir mainīts rezultatīvais rādītājs uz R.32, bet arī tā ietvaros ir jānorāda īstenoto projektu skaits. Papildus skaidrojām, ka katrai intervencei 5. nodaļas aprakstā ir iekļauta informācija par plānoto ikgadējo izlaides rādītāju noteikšanas metodoloģiju, kas ir papildināta ar informāciju par īstenojamo projektu platību.	minams KLP SP	Intervences aprakstā KLP SP ir minēta katra projekta minimālā platība un kopējā mērķa platība. Iepriekš šī informācija nebija ietverta.	
38	SM4	5.nod aļa	Rādītāji	LA 4.3 mērķa vērtība ir 372 meliorācijas projekti, bet no intervences apraksta nav gūstama informācija par	Rādītāji neparedz šādi nodalīt, informācija uzkrājama intervences īstenošanas laikā.	minams KLP SP	KLP SP nav iekļauta papildus skaidrojoša informācija -	

				to, cik projekti plānoti lauksaimniecības, cik meža zemē, kāda varētu būt projektu vidējā ietekmētā platība			atbilstoši ieteikumam. Informācija par daļījumu lauksaimniecības un meža platībās un aptuveno ietekmēto platību būtu nepieciešama ietekmes novērtēšanai klimata pārmaiņu samazināšanas jomā.
39	SM4	5.nodala	Finansējums/ Intervences	LA 7.1 mērķa vērtība ir neadekvāti zema attiecībā pret apmežošanai pieejamo mazproduktīvo lauksaimniecības zemi un jo īpaši attiecībā pret LIZ ar organisko augsni, kuras apmežošana dod vislielāko klimata pārmaiņu samazinājuma efektu.	Pieejamā finanējuma ietvaros nav iespējams paredzēt lielāku teritoriju	Saprotams, bet tas nozīmē arī, ka efektīvākais pasākums tiks ieviests nelielā apjomā.	Apmežotas zemes mērķa vērtība palielināta no 3500 ha uz 10 281 ha, bet darbībai pieviena daļa no LA8 "Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai" darbībām, kur attiecīgi samazināts finansējums. Kā rezultātā situācija pēc būtības nav mainījies un ieteikums paliek spēkā. Apmežošanas darbība noteikti būtu mērķtiecīgāka un ar nozīmīgāku klimata pārmaiņu samazināšanas potenciālu, ja nosacījumos ietvertu papildus atbalsta intensitāti organiskās augsnes apmežošanai. Ņemot vērā aktuālo klimata politiku, tas būtu nacionāli nozīmīgi un sasaistē ar 2025.gadā plānoto kūdras augsnes kartējuma informācijas iegūšanu valstī (GAEC2 kontekstā) - praktiski realizējami.
40	SM4	5.nodala	Intervences loģika	LA 8 mērķa vērtības 54 000 ha novērtēšanu apgrūtinātas, ka KLP SP nav pieejama informācija mērķa platības sadalījumu kopšanai un neproduktīvo mežaudžu nomaīnai.			LA8 ir sadalīta, mežaudžu nomaīņas daļu (atjaunošanu) pārnēsot uz LA 7.1. Kopšanas mērķa platība 10281 ha ir samērīga, bet attiecināmās izmaksas 204 EUR ir zemas atbilstoši aktuālajai situācijai, kas var radīt risku, ka atbalsts netiek izmantots (jo neatmaksājas).
41	SM4	1.2.5.nodaļa	Vispārīgs	Rezultātu rādītāju plānošanā nav ņemts vērā Fit to 55 izvirzītais ES un nacionālo klimata mērķu palielinājums periodā līdz 2030. Īpaši var uzsvērt to, ka nav ņemts vērā ZIZIMM sektora ambiciozais klimata mērķu palielinājums laika periodā 2020-2030 un tas, ka ZIZIMM sektoram 2050.gada klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā ir būtiska loma – nepieciešamas mērķtiecīgas darbības CO2 piesaistes palielināšanā jau tagad, jo attiecībā uz mežu nav iespējami īstermiņa risinājumi. Ar ZIZIMM sektoru saistītās intervences ir precīzi vērstas, bet saistībā ar to nepietiekamajām mērķa vērtībām, nedos pietiekamu devumu Latvijas klimata pārmaiņu samazināšanas mērķu sasniegšanā.	Kāds konkrēti ir priekšlikums? <i>Visticamāk finansējums mežiem, jo jānodrošina CO2 piesaistes palielinājums</i>	Viens priekšlikums ir nr.39 palielināt (samērīgi) apmežojamās platības.	Ņemot vērā 2023.gadā (pieņemot grozījumus ZIZIMM un SPR regulās) sagaidāmos klimatneitralitātes sasniegšanas mērķrādītājus Latvijai, ar ZIZIMM sektoru saistītajām intervencēm būtu jābūt prioritārākām - attiecīgi to mērķa vērtībām un atbalsta likmēm kopumā lielākām. Šobrīd KLP SP attiecībā uz ZIZIMM plānots pēc iepriekšējā perioda pieejas. Iespējams jāorientējas uz plāna pārskatīšanu līdz ar jaunā ES regulējuma pieņemšanu.
42	SM4	4.nodala	Rādītāji	SM4 mērķvērtību noteikšana, balstoties uz iepriekšējā perioda aktivitāti, informāciju par iepriekšējo pieredzi attiecībā uz pieprasījumu, nav atbilstošs, jo periodā 2020-2030 ES un attiecīgi arī Latvijas līmenī ir izvirzīti daudz ambiciozāki klimata pārmaiņu samazināšanas mērķi, virzībā uz kuru sasniegšanu, KLP SP ir jādod atbilstoši lielāks ieguldījums.	Mērķvērtības noteiktas prognozējot iespējamo lauksaimnieku interesi iesaistīties atbalsta intervencēs (balstoties uz iepriekšējo periodu), kā arī rēķinot potenciālās atbalsttiesīgās platības/dzīvniekus. Ambīcijas ir noteiktas politisko līmenī, tomēr lauksaimnieku motivāciju nenosaka politisko ambīciju līmenis, bet gan adekvāti atbalsta instrumenti, kas palīdzētu kompensēt negūtos ienākumus. Ņemot vērā pieejamo finansējumu un vairāk kā 2 gadu ilgušās diskusijas ar lauksaimniekiem, apsverot piedāvātos atbalsta instrumentus, uzskatām, ka mērķa vērtības ir noteiktas reālistiski.	Šis konstatējums ir saistīts ar emisiju samazināšanas mērķi, resp., mēs neredzam, ka šie mērķi tiks sasniegti ar esošo KLP SP piedāvājumu. Šeit mēs nevērtējam, vai tiks kompensēti negūtie ienākumi.	Aktuālā politiskā konteksta izmaiņu nepilnīga ievērtēšana mērķu noteikšanā, tā vietā orientējoties pēc iepriekšējā perioda situācijas, var radīt nepieciešamību veltīt papildus cilvēkresursu un finansu kapacitāti plāna pārskatīšanai īstermiņa periodā pēc tā apstiprināšanas.

52	SM5 un SM6	1.,2., 5.nod aļas	Interve nces loģika/ Rādītāji	Pretstatā LA intervencēm ekoshēmu pieeja ir jauna, tāpēc, lai novērtētu mērķvērtību atbilstību, svarīgi zināt kādas ir esošās platības atbilstoši plānotajiem nosacījumiem ekoshēmās? Piemēram, saistībā ar TM4.1. būtiski zināt kādas platības jau patlaban tiek apsaimniekotas atbilstoši izvirzītajiem nosacījumiem, lai novērtētu, cik reālas un ambiciozas ir izvirzītā mērķa platības. Līdzšinējie pētījumi liecina, ka jau patlaban Latvijā dominējošā augmaiņas prakse aramzemēs ir ar vienu kultūraugu (kvieši) 3 gadus pēc kārtas. Tāpat ievērojami ieguldījumi iepriekšējos periodos precīzajās mēslošanas iekārtās ar atbalstu arī mēslošanas plānu izstrādei ir veicinājuši to, ka mēslošanas plāni ir kļuvuši par laukaugu audzēšanas nozīmīgu sastāvdaļu. Tāpat AAL lietošanas uzskate jau tiek pieprasīta saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Līdz ar to TM4.1. noteiktā mērķplatība visticamāk Latvijā jau ir sasniegta un iespējams pat pārsniegta un kļuvusi par normālu lauksaimniecisko praksi augkopības saimniecībās. Līdz ar to arī pastāv risks, ka atvēlētais finansējums būs nepietiekams. TM4.1. kontekstā nepieciešams izvērstāks pamatojums šādas mērķa vērtības izvēlei.	Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās un vidējās saimniecības (LA5.) arī ir saglabāts iepriekšējā perioda LAP 2014-2020 apmērā, ņemot vērā inflācijas negatīvo ietekmi uz naudas faktisko vērtību. Ņemot vērā pēdējo 7 gadu periodā bijušo inflāciju (15,2%), šim atbalstam būtu jābūt vismaz 17 500 EUR vienai saimniecībai, turklāt palielināt plānoto atbalsta saņēmēju skaitu vismaz līdz 3000 saimniecībām, līdzīgi kā bija LAP 2014-2020 ietvaros, jo pieprasījums un nepieciešamība pēc šāda atbalsta mazo un vidējo saimniecību grupā ir bijis liels. Nepieņemami ir tas, ka šī atbalsta pasākuma kopējais budžets KLP SP 2023-2027 periodā (plānots 30 milj. EUR) ir par 30% mazāks nekā LAP 2014-2020 periodā (kad bija ielānoti 47,2 milj.EUR).	Mēslošanas plāni pēc VAAD un uzņēmumu aptvertajām platībām jau tagad pārsniedz šo vērtību, jāņem vērā, ka NJT to prasa likums, lielās platībās līdz šim to prasīja arī precīzās mēslošanas tehnoloģijas iegāde, pie tam tas tika apmaksāts no LAP saskaņā ar iespējām IMA. Nosacījumu par 3gadiem lielākoties visi izpilda jau tagad, uz tā visa fona likmes apmērs šķiet nesamērīgs ar citām likmēm ekoshēmās, kurās tomēr būs jāveic zināmas darbības virs normas. Reāla ziņošana uzliek papildu izmaksas, tomēr vai tik lielas un ha apjoms to ietekmē maz, resp., 180 ha ziņošana tehniski diezgan līdzvērtība 810 ha, zinot, ka viss notiek elektroniski, tāpēc šādas izmaksas uz ha tieši attiecināt nevar. Šīs intervences kontekstā būtu vēlreiz pārskatāms LLKC likmes aprēķins.	Izaicinājumi saistībā ar inflāciju ir risināmi Intervencēs, kuras paredz uzlabošanu! Ekoshēmu mērķis ir uzturēt vai uzlabot vides stāvokli. KLP SP nav sniegts atbilstošs esošās situācijas izvērtējums un pietiekami pamatotas virsuzņemtās saistības kā tādas un to devums vides un klimata kontekstā. Joprojām saglabājas riski, ka ievērojams atbalsta finansējums tiks maksāts par ierastu lauksaimniecisko praksi.
53	SM5 un SM6	2.,5.. nodaļ as	Rādītāji / Interve nces loģika	TM4.2. kā rezultāta rādītājs izvēlēts R34. - <i>Ainavas iezīmju saglabāšana: tādas izmantotās lauksaimniecības zemes platības (ILZP) īpatsvars, kurā noteiktas atbilstības saistības pārvaldīt ainavas iezīmes, tostarp dzīvžogus un kokus.</i> Jau minēts, ka šī intervence tieši saistāma ar SM5 (t.sk., izmainot nosaukumu), līdz ar to arī šai intervencei atbilstošs ir R22. Definētā mērķa vērtība ir atbilstoša, taču ieteicams šo ekoshēmu sākotnēji vismaz pirmos 2 gadus ieviest tikai ĪJT un riska ūdensobjektos, kuros prioritāri novēršamas piesārņojuma no lauksaimniecības noteces.	TM4.2. intervencei R34 ir piemērots tikai nelielai platības daļai, t.i. zaļmēslojuma augu papuvei, jo papuve saskaņā ar Biodaudzveidības stratēģijā minēto ir augstvērtīgs ainavu elements. Kā arī Zaļā kursa mērķi par augstvērtīgiem ainavu elementiem ir ietvertas visas valsts papuves (Eurostat dati). Ieteikums par intervences ierobežošanu tikai uz ĪJT nav saprotams, kāpēc būtu jāierobežo intervences devums?	ĪJT šī brīža izpildījumā pamatā ir teritorijā ar izteiktu aramzemju (monokultūru) dominanci, zaļmēslojuma papuves šādās teritorijās padara daudzveidīgāku zemes lietojumu, mazina monokultūru dominanci. Vidzemē un Latgalē, kur zemes izmantošanas struktūra ir daudzveidīgāka dabisku un zemes īpašuma sadrumtalotības dēļ neveidojas izteikti monokultūru areāli, tāpēc šādam papuvēm nozīme biodaudzveidībā daudz mazāka.	Daļēji ņemts vērā.
54	SM5 un SM6	1.,2., 5.nod aļas	Interve nces loģika	TM4.3. risināmā vajadzība Latvijā ir ļoti aktuāla, lai uzlabotu stāvokli mērķa vērtībai jābūt lielākai. Taču intervences mērķa vērtība noteikta atbilstoši pieejamajam finansējumam. Tā kā nozīmīgas augsnes kvalitātes problēmas ir konstatētas bioloģiskajās saimniecībās tieši aramzemēs, tad ieteicams šo ekoshēmu sākotnēji ieviest tikai bioloģiski apsaimniekotās platībās.	TM4.3. mērķa platība ir noteikta ņemot vērā VAAD sniegto informāciju par platībām, kurās veikta augšņu agroķīmiskā izpēte un to secinājumiem. Pamatkaļķošana būtu nepieciešama apmēram 23% no aramzemes, tomēr jāatceras, ka Latvijā tiek audzētas arī kultūras, kas labi aug arī skābākās augsnēs (kartupeļi, rudzi, auzas, griķi, vairums stiebrzāļu u.c.), tāpēc tām pamatkaļķošana nav nepieciešama. Tāpēc reālās platības, kurās būtu nepieciešams veikt kaļķošanu ir prognozējama 200 000 ha apmērā. Augsnes kvalitātes nodrošināšana ir būtiska neatkarīgi no izvēlētajās saimniekošanas metodes, tāpēc nav pamatojuma ierobežojošiem nosacījumiem (LBLA sniedza viedokli ka daudz nozīmīgāk par kaļķošanu būtu piedāvāt pasākumus intensīvās prakses maiņai. Tāpēc LBLA aicina šo pasākumu neiekļaut, bet meklēt citus risinājumus augsnes skābuma regulēšanai)	par mūsu norādīto problēmu var atsaukties uz VAAD pētījumu novērtēšanas ietvaros.	Nav komentāru.
55	SM5 un SM6	1.,2., 5.nod aļas	Rādītāji / Interve nces loģika	TM4.6. intervences mērķa vērtība aptver ievērojamu daļu no zālāju platībām. Jau minēts, ka šī intervence saistāma arī ar SM6 un tādējādi nebūtu pamatota aramzemē sēto zālāju iekļaušana tajā. Kopumā mērķa platība ir izvirzīta par lielu, jo ar lopkopības saimniecībām saistītie zālāji neaptver tik nozīmīgas platības. Tāpēc nepieciešams sniegt detalizētāku izvērtējumu TM4.6. mērķa rādītājam.	Esam izvērtējuši. Aptversim visu lopkopības sektoru, nevis atsevišķu grupu. Nav skaidrs ex-ante novērtētāju datu avots un pamatojums.	par šo bija iepriekš komentārs.	Novērtētāju dati balstīti uz lopkopības saimniecību un to apsaimniekoto platību aprēķiniem. JA ZM apšaubu vērtētāju datus, tad sagaidām, ka ZM sniegtu savus datus par aramzemē sēto un ilggadīgo zālāju savstarpējo platību dinamiku (telpiskā griezumā - kādi ir dati, kas apliecina ZM nostāju, ka nav riska samazināties 710 platībai un uz to rēķina palielināties 720 platībai. Pašreizējais arguments, ka zālāji ir nodalīti starp divām lopkopības

						apakšnozarēm to ne apstiprina, ne neapstiprina.	
56	SM5 un SM6	1.,2., 5.nod aļas	Intervennces loģika	KLP SP vides un klimata arhitektūra pēc to uzbūves struktūras ir ņemta vērā. Tomēr iztrūkst aprakstu un pamatojumu, piemēram, kā plānots sasniegt NAP 2021-2027 definēto LPI pieaugumu (līdz vērtībai 120), ja tas patlaban ir ar samazinājuma tendenci. Vai kā palielināsim ūdensobjektu īpatsvaru ar labu un augstu ekoloģisko kvalitāti (no 21% uz 35%), ja ĪJT un riska ūdensobjektos plānotās intervences ir vispārīgas un balsfītas uz pamata pasākumiem, kuri atbilst vai ir ļoti tuvu esošajai lauksaimniecības praksei.	LPI samazinājuma tendences novērtējumam un ietekmējošiem faktoriem trūkst pētījumu, uz ko tiek norādīts arī pašos LPI ziņojumos: "Joprojām grūti vērtēt Lauku putnu indeksu pēdējo gadu samazinājuma iemeslus. Pašlaik trūkst specifisku pētījumu, kas analizētu dažādu lauku atbalsta pasākumu ietekmi uz lauku putnu indeksus veidojošo sugu populācijām. Valstij jāveic mērķtiecīgus pētījumus, kas ļautu novērtēt Latvijas Lauku attīstības programmā ietvertu pasākumu ietekmi uz lauku putnu indeksu veidojošajām sugām."(SM6 2.1.1.apakšnodaļa). KLP SP ir ietverti pasākumi, kas vērsti uz ūdens kvalitātes uzlabošanu, tomēr KLP SP nevar uzņemties atbildību kā vienīgais instruments, kurš uzlabos ūdens kvalitāti. Lai uzlabotu ūdensobjektu kvalitāti tiek izstrādāts Upju baseinu apsaimniekošanas plāns, kā arī tiek īstenots LIFE IP GoodWater	pretargumentam ar šo pietiek, bet pēc būtības problēma paliek.	Līdzīgi, kā ZM secina savā komentārā šūnā E35, ka citēju: "Mēs nevaram balstīties tikai uz Latvijā veiktiem pētījumiem, ir jāņem vērā arī pasaulē veiktie pētījumi. ". Šis attiecas arī uz LPI, jo pētījumi Eiropā skaidri liecina, ka LPI samazinājus ir saistāms ar lauksaimniecības intensifikāciju, tādēļ, atbildīga saimnieka pieeja būtu, gaidot atbilstošos pētījumus, izmantot piesardzības principu un ieviest tādas intervences, kas mazina riskus, kas zinātniskajā literatūrā labi izpētīti, lai arī nav tieši pētīti Latvijā, piem., pesticīdi, zālāju/aramzemes īpatsvars, zālāju un papuvju ekoloģiskās vērtības paaugstināšana (t.sk. 720 pārveidošana par 710 nevis otrādi) (skat., piem., https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1470160X15006524?casa_token=gXqvpJ_zK4kA_AAAA:jtkbD45iKv0-Pv1S9r128pEUZ7kUhBXdR1NiBH3LY06IpyjNpkTTzfK2aArfRve6m68EdketjmaH vai https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S016788091000085X?casa_token=EnmYSW5-paIAAAAA:HYdFucLufHLpkPOu7VEtlqGuGjndFmZgQdHFTQoQoIYXNv_idKNnWFSFWosGN_gN9BuIH9VNjIwX vai https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/65922556/BuschEtAl2020DriversPopChangeCommonFarmlandBirdsGermany-with-cover-page-v2.pdf?Expires=1665506898&Signature=fSxyoXfNX53ZMq5ILPykIf2G9HILVQYT2PPxbLOYNYMJCUN-zRJ0Ziu9OF4jh~ypttAbFHBcCWmyzgj8KDd-W02V372zDpck16y-Pi19p0F5fNGgYEE0e2QQN1LLJy-zXXv-YE0kuqBob1zjYhI3TX3BsD3b39IILKR7NzfvSLKCVfXKRBgbPq7P4uE4Crie4D7-1CGwKfvtu8qJznuwML-bNBGtYEFFkSVQ2GAXP0EOcE8MTueaGwnwaFMBtCFJdwLn4aHXk2fBO2QC6a9774v9zjS03FBiNXUiR6kYAZR5XntS8uYx858kj4VnWBDpQtjV-9BlgUiRs~zaJTLw_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA vai http://www.fageltaxering.lu.se/sites/default/files/files/Rapporteur/lindstrom2017_sjv_rapportfbi.pdf

57	SM5 un SM6	2.nod aļa	Vispārīgs	KLP SP nav iekļauts likmju aprēķina pamatojums, vairākām platību maksājumu intervencēm tas ir mainījies un klāt nākušas arī jaunas intervences, tāpēc nepieciešama likmju aprēķina aktualizācija.	Atbilstoši nosacījumiem, izvērsti likmju aprēķini nav jāietver KLP SP, bet gan jāsniedz aprēķinu metodika, kas ir ietverta katras intervences aprakstā (5.nodaļa).		Likmju aprēķina vispārīgs apraksts ir sniegts.	
58	SM5 un SM6	4.nod aļa	Vispārīgs	Jaunajām intervencēm, jo īpaši ekoshēmām, kā arī LLVN svarīgi turpmāk nodrošināt pārbaudāmu uzskaiti un kontroli, jo patlaban KLP SP tām nav sniegts faktiskais platību novērtējums un līdz šim tās netika vērtētas nepārtrauktās novērtēšanas ietvarā. Šīm intervencēm izvirzītie mērķi paredz precīzu platību uzskaiti, tāpēc laicīgi jāparedz atbilstošas sistēmas izmaiņas, lai rādītājus varētu deklarēt vai aprēķināt no IAKS datiem.	Faktiski platību dati ir pieejami LAD mājaslapā. Skaidrot par to, kādus jaunus datus uzkrās dažādas iestādes jauno intervencu ieviešanas rezultātā	Ar LAD datiem ir par maz, lai iegūtu atbilstoši nosacījumiem definētās platības veicama papildu datu analīze. LAD vajadzētu izveidot sistēmu, ka tie dati automātiski uzskaitās, ne visiem, bet dažiem LLVN tas ir izdarāms.	Nepieciešams iekļaut informāciju kā un kur tiks iegūti dati, piemēram, par atbalstīto LIZ uz nogāzēm dažādiem slīpumiem, kuri definēti LLVS, pieteikto ainavu elementu sadalījumu u.tml.	
59	SM6	1.nod aļa	Vispārīgs	ES nozīmes biotopi un putnu dzīvotnes pamatoti iekļautas vairākos izņēmumos, taču tos ieteicams vēl paplašināt.	Nav skaidrs ieteikums, kas tieši jāprecizē/jāpaplašina. Šobrīd KLP SP katrs izņēmums ir apsvērts un pamatoti iekļauts.	Ne visur pie lopu blīvumu prasībām nav tieši pateikts, ka no aprēķina izslēdzami biotopi	Tas attiecas uz TM4.6 (iekļaut biotopus kā atbalsttiesīgās platības), LA11 augkopības jomā nevis 0.4, bet 0.3 Lielv/ha, lopkopības jomā nevis 1 LielV/ha, bet 0.3.	
60	SM6	1.,2., 5.nod aļas	Intervences loģika	Patlaban intervencu apraksti nedod pietiekamu izpratni par to, kādā mērā un vai pietiekamā apjomā intervence sasniegs SM5 un SM6 mērķus nacionālā līmenī. Piemēram, cik lielā mērā ir paredzams, ka zaļās joslas tiks pļautas pietiekami vēlu, lai apputeksnētāji un putni tiešām varētu tās izmantot un lauku putnu indekss varētu palielināties. Pie esošiem nosacījumiem, kad zaļo joslu sedz tikai graudzāles un tā tiek mulčēta vairākas reizes sezonā, tai nav nozīmīga ieguldījuma mērķa sasniegšanā.	Ņemts vērā. Intervences LA 10.1. nosacījumi papildināti ar prasību pa apauguma novākšanu. Papildus skaidrojām, ka KLP SP ir stratēģisks dokuments, kas aptver izvirzītos mērķus, risināmās vajadzības, plānoto intervencu vispārīgus aprakstus. Detalizēta informācija par atbalsta saņemšanas nosacījumiem tiks atrunāta nacionālajā regulējumā.		Daļēji ņemts vērā (ZM komentē, ka ir ņemts vērā). Novākšana prasīta tikai buferjoslās gar ūdeni, bet ne zaļajās joslās. Tātad zaļo joslu potenciāls SM6 V6 sasniegšanā ir niecīgs, un tādēļ rezultātu rādītājos attiecībā uz šo jāliek tikai tā platība, kas būs buferjoslās.	
61	SM6	1.,2., 5.nod aļas	Finansējums/ Intervences	KLP SP minēts, ka kopumā lauku attīstības intervencu ietvaros vismaz 50% finansējuma novirzīts ieguldījumiem un darbībām, kas saistīti ar vides un klimata mērķiem, kas ir vairāk nekā iepriekšējā periodā. tomēr atzīmējams, ka vairākas intervences vides un klimata mērķos tiek saistīts ar atbalstu, kurš atbilst normālai lauksaimniecības praksei vai ir ļoti tuvu tai (LA10.2., TM4.1.), tāpēc var secināt, ka tās nav ambiciozas un sagatavotais KLP SP nesniedz drošus pierādījumus, ka tiks sasniegta labāka situācija vides un klimata jomā.	Salīdzinot ar iepriekšējo plānošanas periodu netiek turpināts atbalsta pasākums M13 Teritorijas ar specifiskiem dabas un citiem ierobežojumiem, kurš tika ieskaitīts LA vides un klimata obligātajā procentā. Lielāks ieguldījums klimata un vides mērķos salīdzinot ar iepriekšējo plānošanas periodu ar KLP stratēģisko plānu tiek nodrošināts ar izvēlēto intervencu izveidoto dizainu, saistību nosacījumiem un izvirzītajiem rezultātu rādītājiem, tā, piemēram, tiek stimulēts investīciju atbalsts vides un klimata ieguldījumiem, paredzot obligātu ieguldījumu saimniecību līmeni vides un klimata investīcijās. Kopumā lauku attīstības intervencu ietvaros vismaz 43% finansējuma novirzīts ieguldījumiem un darbībām, kas saistīti ar vides un klimata mērķiem (iepriekšējā plānošanas periodā 42%, ieskaitot atbalstu par teritorijām ar dabas un specifiskiem ierobežojumiem 100% apmērā). Attiecīgi šajā plānošanas periodā ir nodrošināts lielāks, mērķtiecīgāks un ambiciozāks ELFLA ieguldījums vides un klimata mērķos kā iepriekšējā plānošanas periodā. Turklāt jāņem vērā, ka kopumā LA ir par 248,5 milj.EUR mazāks finansējums kā iepriekšējā periodā, kas būtiski ierobežo rezultatīvo rādītāju palielinājuma noteikšanu.	Par LA10.2 piekrītam, TM4.1.nosacījumu kritēriji būtu paceļami, vai EK šo pasākumu nevar apturēt kā savulaik Eroziņas ierobežošanu (EI).	Vērtētāju komentārs šobrīd attiecas arī jau uz TM4.6 jaunajā redakcijā, jo tā atbalsta parastu praksi.	
62	SM6	1.,2., 5.nod aļas	Rādītāji	Intervencēm iztrūkst kvalitatīvu rezultātu rādītāju un vides /bioloģiskās daudzveidības kvalitātes uzlabošanas mērķvērtību.	Intervencēm rādītāji tiek noteikti atbilstoši KLP SP regulā paredzētajam rāmim. Novērtēšanas procesā novērtētajiem ir iespēja izmantot arī citus rādītājus, lai izvērtētu atbalsta intervencu ietekmi.		Atsaucas uz Regulas prasībām.	

63	SM6	1.,2., 5.nod aļas	Finansē jums/ Interve nces	KLP SP netiek veidotas mērķtiecīgas intervences, kuras veicinātu ieguldījumu bioloģiskās daudzveidības un ainavu uzturēšanā tieši Natura 2000 teritorijās, jo īpaši lauksaimniecības zemēs.	SVID analīzē netika konstatēta tieša vajadzība, kas prasītu veidot īpašus pasākumus Natura 2000 teritorijās, bioloģiskās daudzveidības un ainavu uzturēšanā. Turpretī, tika konstatēts, ka LV nav juridiskas un zinātnē balstītas vienošanās par definīciju, kā būtu klasificējams termins "augstas dabas vērtības zemes" (līdz šim pārsvarā ar šo saprotot Natura 2000 tīkla teritorijas un citas aizsargājamas platības ārpus tā), kuru apsaimniekošanai būtu jāparedz īpašs apsaimniekošanas un atbalsta režīms. Pašlaik ir noteiktas stingras prasības nosacījumu sistēmā, attiecībā uz šī jautājuma risināšanu, kā arī intervence LA10.5., sniedzot atbalstu BVZ uzturēšanai.		Nav komentāru.
64	SM6	5.nod aļa	Interve nces loģika	TM4.6. patlaban tikai daļēji veido sinerģiju SM6 kontekstā. KLP SP nav pmatota aramzemē sēto zālāju iekļaušana šajā intervencē, šāda pieeja var veicināt ilggadīgo zālāju, t.sk., BVZ uzaršanu, nonākot pretrunā ar LLVS1 un LLVS9.	Nesaskatam, ka ASZ iekļaušana intervencē radīs zālāju uzaršanas risku. Turklāt LLVN ir bāzes nosacījumi, kas ir jāizpilda obligāti.		Jā, LLVN ir bāzes nosacījumi, taču pašreizējā redakcijā atbalstu var saņemt par zālāju, kurš nav arts tikai 2 gadus (attiecīgi, intervence neparedz nekādu aizsardzību vai veicinājumu zālāja ilgākai neuzaršanai (vairāk par 5 gadiem, kas atbilst ilggadīga zālāja definīcijai). Kādi ir ZM argumenti tam, ka ZM nesaskata ASZ iekļaušanu intervencē kā risku? Vai ZM rīcībā ir cita statistika, kas pārliecina par riska neesamību tieši attiecībā uz 720 un 710 svastarpējo telpisko dinamiku? Skat. komentāru šūnā I47.
65	SM6	5.nod aļa	Rādītāji / Interve nces loģika	Nav skaidrs TM4.2. attiecinājums uz R34, t.i., tādas LIZ īpatsvars, kurā noteiktas saistības uzturēt ainavu elementus. Taču TM4.2 atbalsts ir tikai aramzemēm un nav neviena nosacījuma par ainavas elementu saglabāšanu/apsaimniekošanu. Par ainavas elementiem no esošajām intervencēm primāri uzskatāmas būtu zaļās joslas, savukārt zaļmēslojuma augu papuve nebūtu saistāma ar šo rādītāju	TM4.2. intervencei R34 ir piemērots tikai nelielai platības daļai, t.i. zaļmēslojuma augu papuvei, jo papuve saskaņā ar Biodaudzveidības stratēģijā minēto ir augstvērtīgs ainavu elements. Kā arī Zaļā kursa mērķī par augstvērtīgiem ainavu elementiem ir ietvertas visas valsts papuves (Eurostat dati).	LV situācijā par zaļmēslojuma elementu pēc būtības to varētu uzskatīt Rietumzemgalē un Austrumkurzemē.	2021.g.Komentārs paliek spēkā
66	SM6	5.nod aļa	Interve nces loģika	Pēc 2025.gada LA10.5. platību nav paredzēts palielināt. Tas ir pretrunā ar LA4.6. intervenci, kurai ir paredzēts, ka atjaunotās platības obligāti jāiekļauj LA10.5. Nebūs iespējams sasniegt LA4.6. jau 2023. gadā 260 projektus, kas ir arī mērķa rādītājs (to pierāda līdzšinējā LVAF konkursu pieredze un LIFE projektu pieredze). Šīs intervences īstenošanai pieteikšanās ziņā jāparedz vismaz trīs gadi (atjaunošanas plānu izstrāde vien prasa nozīmīgu laiku un to iespējams izdarīt tikai veģetācijas sezonā).	Prognozējot LA10.5. mērķa platības izmaiņas laikā, ir ievērtēts arī LA.4.6. ietvaros plānotā atjaunoto 1 300ha zālāju biotopu apsaimniekošanas nosacījumu nodrošināšana.	tad pirmajos gados jābūt mazākai mērķa platībai, jo atjaunotie zālāji parādīsies labi, ja uz 2025. gadu.	Ir jāparedz arī LIFE un LFLA projektu ieguldījums zālāju atjaunošanā laikā līdz 2027.gadam. Piemēram, ir apstiprināts GrassLIFE2 projekts, kur paredzēts atjaunot virs 1000 ha ES zālāju biotopu, kā arī ir paredzēts, ka LFLA finansējums tiks novirzīts arī zālāju biotopu atjaunošanai. Pašlaik tiek atjaunoti ap 452 ha zālāju biotopu Kohēzijas fonda projektā. Tie noteikti nebūs atjaunoti jau uz 2025. gadu (resp., varētu būt 6100 ar 1.klases atbalstu, bet pēc dažiem gadiem atjaunošanās būs pavirzījusies uz priekšu un, iespējams, atbildīs biotopiem, kas ir 2. un 3. klases zālāji..
67	SM6	3.nod aļa	Interve nces loģika	KLP SP minēts, ka meliorācijas sistēmu atjaunošana vai pārbūve netiek atbalstīta īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, Natura 2000 teritorijās (izņemot, ja to paredz teritorijas Dabas aizsardzības plāns) un bioloģiski vērtīgos zālajos. Nepieciešams papildināt, ka netiek atbalstīta arī aizsargājamās meža biotopos.	Universālā norma, ka attiecas uz visām īpašajām teritorijām neatkarīgi no tā, vai lauksaimniecība, vai mežs, bet jautājums, vai nav runa par jaunnoteiktajiem biotopiem, kas vēl nav nacionālā likumdošanā noteikti kā aizsargāti.	tieši KLP SP nenolasās, tāpēc atbilstošāk iekļaujams, lai nacionālajā regulējumā tiek iestrādāts.	2021.g.Komentārs paliek spēkā
68	SM6	4.nod aļa	Interve nces loģika	Sagatavotajā KLP SP nav paredzēts mehānisms arī ārpus lauku blokiem esošo BVZ platību (atzītas par tādām Dabas skaitīšanā) iekļaušanai atbalsttiesīgajās platībās.	Mehānisms ir izstrādāts. LA10.5. ietvaros ir paredzēts sniegt atbalstu visiem biotopiem un dzīvotnēm, kas iekļautas atbalsttiesīgajā ilggadīgo zālāju slānī t.sk. agromežasaimnieciskās platībās (t.i. ilggadīgo zālāju platība, kas atkarīga no lauksaimnieciskās darbības un ir atzīta par		Ņemts vērā

					Eiropas Savienības zālāju biotopu, kam viena no galvenajām raksturīgajām pazīmēm ir meža (t.sk. kadiķi un virsāji) un zālāja ekosistēmu pārklāšanās), - lauksaimniecības zemē ietverot lauksaimniecības platību un platību ārpus tās.			
69	SM7	2.nod aļa	Interve nces loģika	SM7 SVID aprakstā un KLP SP nav analizēts, cik daudz jauno lauksaimnieku būtu nepieciešams iesaistīt nozarē, lai nodrošinātu paaudžu nomaīņu.	KLP SP nav noteikts konkrēts mērķis sasniegt zināmu jauno lauksaimnieku proporciju. Tai pat laikā, KLP specifiskā mērķa kontekstā ir identificēta virkne vajadzību, lai mazinātu šķēršļus, kas kavē jauno lauksaimnieku darbības uzsākšanu vai attīstību.		Nav ietverts KLP SP 2.versijā, bet tabulās ir pamatots uz ko balstās izvēlētie rādītāji	SVID stilistiski neprecīzi norādīts uz demogrāfisko politiku kā draudu, nevis situāciju, kura rezultātā tiek veicināta migrācija un samazinās dzimstība.
70	SM7	2.nod aļa	Interve nces/S VID	Tiek secināts, ka jauno lauksaimnieku grupā saimniecību vidējais lielums palielinās un, izvērtējot KLP SP intervences un to nosacījumus (TM3), ir noprotams, ka šī tendence tiks veicināta, piešķirot atbalstu intervences TM3 ietvaros saimniecību platībai līdz 150 ha, kaut vidējā gados jauno lauksaimnieku saimniecības platība ir 47 ha. Pamatot/skaidrot, kāpēc ir izvēlēts TM3 atbalsts tieši par 150 ha?	Skaidrot, izmantojot argumentāciju, ko jau sniedzām COM		Nav skaidrots.	Tekstā lietots komentāra kontekstā neskaidrs formulējums "Savukārt, ieviešot intervenci TM3 "Ienākumu papildatbalsts gados jauniejiem lauksaimniekiem (JAL)" tiks sniegts papildu atbalsts gados jauniejiem lauksaimniekiem to pirmajos saimniekošanas gados par pirmajiem apsaimniekotajiem 150 ha. KLP TM3 intervences ietvaros plānots no 2023-2027.gadam atbalstīt 1739 lauksaimnieku, novirzot 11 809 551 EUR lielu finansējumu." Joprojām nav pamatojuma, kāpēc tieši 150 ha, ja vidējā saimniecības platība šajā kategorijā ir 47 ha.Vai te domāts veicināt turpmāku zemes pašumu koncentrāciju, kas nozīmē nodarbinātības iespēju smazināšanos un rezultātā arī iedzīvotāju skaita samazināšanos laukos?
71	SM7	2.nod aļa	SVID	Nav vērtēts reģionālais vai lokālais aspekts, nepieciešams papildināt.	Ja COM ir līdzīgs komentārs, varētu vēlāk papildināt analīzi. Tieši kam lokālais reģionālais aspekts - jauniejiem lauksaimniekiem?	jā, vajadzētu papildināt vai ir reģ. atšķirības JL skaitā, SI, specializācija.Ja nav reģ. atšķirības tad to min.	Nav papildināts, Noteikti vajadzētu papildināt ar reģionālā un lokālā konteksta analīzi.	
72	SM7	2.nod aļa	Vajadzī bas	Nav skaidrojuma par to, vai V6, V7, V8 varēs veikt/tiks veikts ar valsts vai citu ES fondu atbalstu. Papildināt tekstu, norādot, kā tiks risinātas/varētu tikt risinātas SM7 V6, V7 un V8 vajadzības.	Skaidrojums ir sniegts KLP SP 2.nodaļas attiecīgajā sadaļā "Pamatojums lēmumam neiekļaut identificētās vajadzības KLP SP"		Veikti labojumi	
73	SM7	2.nod aļa; 5.3.1 4.daļa	Interve nces loģika	KLP SP nav skaidrots, vai intervences LA6 finansējuma sadalījumā tiks ievērots reģionalizācijas princips. Nepieciešams skaidrot.	Tiks paredzēta arī LA6		Ir pieminēts. Noteikti vajadzētu papildināt ar reģionālā un lokālā konteksta analīzi.	
74	SM7	5.3.1 4.daļa	Rādītāji	Nav skaidri saprotams, kā ir noteikts kopējais plānotais atbalsta saņēmēju skaits (120 jaunie lauksaimnieki) un kopējais finanšu instrumenta finansējums 6 milj. EUR (LA6). Papildināt tekstu ar skaidrojumu.	Atbilstoši obligātajam finansējuma apjomam, kas jānovirza jauno lauksaimnieku darbības uzsākšanai. Paredzēts arī FI, lai sniegtu aizdevumu atbalstu saimniecību iegādei atbilstoši darba grupās diskutētajam, kā arī citiem izdevumiem, kā piemēram apgrozāmiem līdzekļiem.		Paskaidrots	
75	SM7	5.3.1 4.daļa	Interve nces loģika	Jauns intervences LA6 atbalsts ir jaunajiem lauksaimniekiem iedalīts FI (aizdevums lauku uzņēmējiem līdz 100 000 EUR ar pamatsummas daļējas dzēšanas iespējam). Tomēr nekur KLP SP aprakstā nav norādīts, kas un cik liela summa tiek	Papildināta 4.6.1.sadaļa Finanšu instrumentu apraksts "Aizdevuma summa ir līdz 100 000 euro. Kapitāla atlaide ir līdz 40% no aizdevuma summas, kuru piešķir aizdevuma pamatsummas daļējai dzēšanai, bet ne vairāk kā 40 000 euro. Atbalstu kapitāla atlaides veidā aizdevuma līguma ietvaros var		Paskaidrojums sniegts 2.versijas 4.6.1.p.	

				paredzēta FI kā "pamatsummas daļējas dzēšanas iespējas". Nepieciešams skaidrot.	sniegt pēc projekta pilnīgas pabeigšanas, ja projekta īstenošanas rezultātā tiks sasniegti plānotie rādītāji."			
76	SM7	2.nod aļa; 5.1.3. daļa; 2.3.2. tab.	Rādītāji	Intervencei TM3 iznākuma rādītājs nav norādīts, bet pēc sasniedzamā iznākuma lieluma noprotams, ka tie būs 4100 atbalstīti jaunie lauksaimnieki (O25.), lai gan pēc EK rekomendācijām uz TM3 būtu jāattiecinā rezultāta rādītājs O6. Skaidrot, kāpēc TM3 nav izvēlēts atbalsta specifikai piemērotāks iznākumu rādītājs O6., kas raksturotu atbalstīto hektāru skaitu. Iekļaut O6 intervencei TM3.	R.36 ir jauno lauksaimnieku skaits abu pilāru ietvaros. O.25 aptver tikai lauku attīstības finansējuma atbalstītos jaunus lauksaimniekus, bet O.6. aptver TM jauno lauksaimnieku ha skaitu.	Pēc 2.3.tabulas mēs sapratām, ka runa iet par lauksaimnieku skaitu (O25). Tomēr tā kā TM3 ir atbalsts par ha, tad to raksturo O6. Aprakstā nevienā vietā nav norādīts, cik ha ir plānots atbalstīt TM3 ietvaros. Aprakstā KLP SP tad būtu jāprecizē.	Labots.	
77	SM7	5.1.3. daļa	Intervences loģika	Intervencē TM3 ir paredzēta mazāka atbalsta likme jaunajiem lauksaimniekiem par platību (41-47 EUR/ha), nekā tā bija noteikta LAP2014-2020 ietvaros (42,20-49,45 EUR/ha). Skaidrot, kā tika izvēlētas atbalsta likmes.	Likme aprēķināta, konsultējoties ar nozares organizācijām un ņemot vērā prognozētās platības un pieejamo finansējumu, kā arī vērtēts, lai likme ir paaudžu nomaļņu motivējoša, bet ne pārāk liela, lai neveicinātu lauksaimniecības zemes nomas cenas pieaugumu gados jaunajiem lauksaimniekiem.		Paskaidrojums sniegts, bet nav 2.versijā minēts.	
78	SM8	2.nod aļa	SVID	Maz ir minēts par VRG lomu vietējās sabiedrības izglītošanā un aktivizēšanā (ir pieminēts aprakstā), kas ir kritiski svarīga LEADER pieejas īstenošanā. Svarīgi būtu analizēt sociālās nevienlīdzības mazināšanu, sociāli atstumto grupu iekļaušanu, dažādu lauku iedzīvotāju grupu līdzdalības veicināšanu, tajā skaitā, attālināti strādājošo iekļaušana, kas esošajā periodā netiek akcentēts.			Tas attiecas uz 2. un 5. sadaļu un analīzes materiālu, kas nav iekļauts. LA19 ir minēti jautājumi, par ko runāts ieteikumos.	
79	SM8	2.nod aļa	SVID	SM8 mērķis būtu jāskata plašāk, saistot ar intervencēm no citiem mērķiem un to ietekmi uz lauku attīstību. Īpaši tas attiecas uz mazajiem un vidējiem komersantiem un saimniecībām, kas ir minēts vajadzībās. Trūkst VRG lomas kritiska izvērtējuma LEADER ieviešanā, kas turpmāk intervencēs atspoguļojas vispārīgi, un dažkārt neļauj fokusēties uz ieteikumu būtību (vispārīgais var nonivelēt priekšlikuma konkrēto jēgu).			SM8 ir iekļauts. Analīzes materiāls nav pievienots, nav iespējams vērtēt par LEADER lomu.	SVID analīzē nav specifiski raksturotas VRG un to loma lauku attīstībā, tā vietā ļoti vispārīgi spriedumi par laukiem vīpārūn lauku kultūrvidi, neakcentējot LEADER specifiskos resursus – spēju iesiatīt iedzīvotājus vietējās attīstības vajadzību identificēšanā un mērķu izvirzīšanā, kopienas resursu mobilizācijā šo vietējās attīstības mērķu sasniegšanai. LEADER darbība un SVVA nav vērsta tikai uz mazajiem un vidējiem komersantiem un saimniecībām. Tās nav sociāli atstumtas grupas, ierīkšējā attīstība neliecina, ka LEADER aktivitāšu fokusēšana tikai uz šīm grupām risinātu šajā mērķī izvirzītos uzdevumus. Te būtu jāpiemin arī sociālā uzņēmējdarbība, mazo un vidējo saimniecību ekonomiskās darbības diversificēšana, piemēram, radot nodarbinātības iespējas sociālā riska grupām - cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, senioriem utt.
80	SM8	2.nod aļa	Intervences loģika	SM8 mērķis ir saistāms arī ar citiem mērķiem, uz ko arī norāda izvēlētie mērķa vērtību rādītāji, piemēram, LA4.4 (kas ir izvēlēta rādītāju vērtībās, kā attiecināma	Atbilstoši EK īstenošanas akta projektam par rādītājiem, RI var tikt attiecināti uz dažādiem SM.		LA4.2 nav iekļauts, SMH vajadzības nav iekļautas (HORIZ	

				uz SM8), LA4.2. (kas nav izvēlēta kā attiecināma uz SM8) un LA5, un intervenču aprakstos tas ne vienmēr parādās. SM8 saikne ar citiem mērķiem un ietekmes būtu jāiekļauj 2.1.8. aprakstā. SM8 nav izvēlētas ietekmes no TKO, ko saistīt ar lauku telpas zināšanu vajadzību (SM8 V6), īsajām pārtikas ķēdēm, piemēram, TKO1, TKO2. Iespējamās ietekmes ir uz AKIS, kvalifikācijas paaugstināšanu, lauksaimniecības prestiža celšanu (HORIZ V2,V5,V7).			V2,V5,V7), kaut gan intervencē minēts.	
81	SM8	2.nodaļa	Vajadzības	Nav izvēlēts neviens intervences pasākums, lai risinātu SM8 V7 vajadzību, bet sniegts skaidrojums tekstā 2.1.sadaļā, kur paredzēts šo vajadzību risināt ārpus KLP SP (skat.ex-antes ziņojuma 5.pielikma 2.tab.), bet netiek konkretizēts ar kādu atbalstu vai kādā veidā.Vajadzību pamatojumā atsauce uz LEADER, kā visu reģionālo jautājumu risinātāju, nepārlicina.	KLP nerisina nodokļu politikas jautājumus. Tai pat laikā Zemkopības ministrija aktīvi seko līdzi nodokļu likumdošanas jautājumiem, kas skar lauksaimniecisko ražošanu un nepieciešamības gadījumā iesaistās, lai radītu labvēlīgus nodokļu politikas nosacījumus gan lauksaimnieciskās produkcijas ražotājiem, gan lauku uzņēmējiem un iedzīvotājiem.	Vajadzētu LEADER norādīt, kurus reģionālos jautājumus risina patiesībā, vai arī mainīt tekstu, norādot, kas tos reģionālos jautājumus risina. No skaidrojuma izriet, ka LEADER ir tas, kas to visu risina. Bet tā jau tas nav.	SM8 V7 vajadzība nav ietverta.	
82	SM8	2.nodaļa	SVID	SVID neietver ne zaļā publiskā iepirkuma, ne īso piegāžu ķēžu izvērtējumu. Nepieciešams papildināt aprakstu par šo.	SM3 un SM9 aprakstīts	SM8 SVID minēti nišas produkti, sasitībā ar īsajām pārtikas ķēdēm un mazajiem ražotājiem. Papildināt par to tieši SM8 aprakstā, ja jau tas attiecas uz SM8.	Analīzes materiāls nav pievienots, nav atsauces uz citeim KLP SP punktiem (SM3 vai SM9) par šo.	
83	SM8	5.nodaļa	Intervences loģika	Maz tiek akcentēta nodarbinātība (nav arī izvēlēts atbilstošais rādītājs), sociālā iekļautība. Izaugsmes un nodarbinātības jomā laukos ieguldījumu dod arī citi mērķi. Trūkst pierādījumu un saiknes ar vajadzībām attiecībā uz teritoriālo identitāti un pārtikas īsajām ķēdēm.			Netiek ņemts vērā	
84	SM8	5.nodaļa	Intervences loģika	SM8 papildina arī citas intervences, kas minētas 5.nodaļā un saistītas ar komersantu dzīvotspēju laukos un attīstību. To var attiecināt uz LA4.2 (ieguldījumi pārstrādē), LA5 (mazās lauku saimniecības), LA16.2 (jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde) un LA16.3 (tūrisma pakalpojumiem), lai arī SM8 aprakstā (2.nodaļa) par to netiek minēts. Ņemot vērā SM8 mērķi par lauku telpas attīstību, ir izvēlēta šaura ieviešanas pieeja (tikai LA19, kā vienīgo intervenci, kas risina visas SM8 minētās lauku attīstības problēmas-2.nodaļa). Pārējās uz lauku attīstību vērstās intervences (LA4.2, LA4.4., LA5, LA16.2, LA16.3) ir minētas tikai pie rādītājiem, bet nav skaidrotas ne intervenču aprakstā, ne SM aprakstā.			Ir mainīts, papildināts	
85	SM8	5.nodaļa	Intervences loģika	Būtu jānorāda ietekme uz SMH (intervencēs LA1, LA2), SM2 (LA4.2, 4.4 un LA5). SM8 var dot ieguldījumu arī citu SM intervencēs, piemēram, LA19.2 dod ieguldījumu SM9 (norādīts intervences aprakstā), tomēr, SM8 aprakstā nav norādīta šāda ietekme. Līdzīgi arī SM2 un SMH ir norādīta ietekme no LA19, kas neparādās SMH aprakstā. Būtu vēlams SMH aprakstā norādīt ne tikai tiešās, bet arī papildinošas intervences. SM8 orientējas uz mazajiem lauksaimniekiem un lauku biznesu, tādējādi papildinot citos SM un attiecīgajās intervencēs atbalstu mazajam biznesam un saimniecībām.			Ir mainīts, papildināts	
86	SM8	2.,5.nodaļas	Intervences loģika	SM8 mērķa sasniegšanai KLP SP nav paredzēta intervence, kas guva atbalstu iepriekšējā periodā - Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos. Bez tam, lauku attīstībai būtiska ceļu infrastruktūra, kas tika minēta KLP SP pamatojuma aprakstā SVID analizē. Ņemot vērā, ka KLP SP minētās intervences esošajā periodā ir bijušas veiksmīgas un bieži rādītāji ir bijuši izpildīti ar uzviju, tas ir ir bijis pieprasījums pēc intervences, varētu sagaidīt, ka izmaiņas būtu pamatotas tekstā. Tas nozīmē ka, nav skaidrs, vai esošās intervences jau ir apmierinājušas vajadzības un tādā apjomā, kā iepriekš, tās vairs nav nepieciešamas,	Ņemot vērā samazināto Lauku attīstības finansējumu, šāda intervence netika paredzēta. Turklāt KLP SP ir norādīts, ka lauku teritoriju attīstībai jāmeklē kompleksi risinājumi, kur iesaistās arī citas atbildīgās iestādes, piesaistot papildus resursus. Arī COM ir norādījusi, ka šādi jautājumi risināmi sinerģijā ar citām iesaistītajām pusēm un finanšu avotiem.	Tad tas būtu atrunājams, un parādāms arī vajadzībās..	Jautājums ir paslēpts zem kompleksi lauku attīstības risinājumiem un tālāk SP netiek risināts	

				vai ir kādi citi apstākļi, kas balstās uz pierādījumiem, kas liek samazināt finansējumu un mērķa vērtības.					
87	SM8	2.,5.nodaļas	Vajadzības/SVID	Nav pietiekami pamatotas īsās pārtikas ķēdes, kas ir nozīmīgs vietējās ekonomikas veicināšanas instruments (LA19.2). nav definēta teritorijas identitāte un nepieciešamās rīcības (potenciāli LA19). Konsekvence kopumā vērtējama kā pietiekoša, tomēr, ir daudz nepilnību. Tas izpaužas skaidras sasaistes trūkumā starp kopējās situācijas analīzi, kas pamato tālāk SVID elementus, vajadzību definēšanu un to pamatojumu. Daļa no pamatojuma teksta formulējumi nerod turpmāku analīzi SVID vai neatspoguļojas vajadzībās. Cita problēma – ne visi vajadzību formulējumi ir pamatoti un analizēti iepriekš. Daļa no formulējumiem SVID un vajadzībās ir jāpārformulē, jo ietver dažādu potenciālu rīcību formulējumus vienā vajadzībā. Citur – formulējumi ir ļoti saskaldīti, kas ne vienmēr ir pamatoti, lai izveidotu tālāku intervences loģiku.				Attiecībā uz SVID un vajadzībām problēmas paliek. Attiecībā uz pamatojumu - nevar izvērtēt, jo nav pievienota priekšizpēte	Nav skaidrs, kāpēc no visām iespējamajām ekonomiskajām aktivitātēm akcentētas tieši īsās pārtikas ķēdes, īpaši vēl situācijā, kad laukos un perifērijā vispār (jo tālāk no Rīgas, jo vairāk) sarūk gan iedzīvotāju skaits, gan viņu pirktspēja. Te būtu vietā pieminēt atbalstu marketinga stratēģijām, kas veicinātu vietējo ražotāju preču noietu gan nacionālā mērogā, gan, mēram, tirdzniecībai internetā.
88	SM8	2.nodaļa	SVID	Iztrūkst iepriekšējā perioda kritiska izvērtējuma tekstā par katru SM uz kuru tas iespējams, kas ļautu veikt pamatotus uzlabojumus. vai LEADER veiktās lauku attīstības aktivitātes ir bijušas pietiekamas vajadzību apmierināšanai.	Kur tas iespējams, ir izmantoti nepārtrauktās izvērtēšanas rezultāti, lai novērtētu situāciju n pamatotu vajadzības	Izstrādājot KLP SP ņemta vērā gūtā atziņa par paredzamo rezultātu ieguldījumu mērķos no pagājušajiem īstenošanas periodiem. Tekstā tas būtu jāskaidro	Nav pievienota priekšizpēte		
89	SM8	2.,5.nodaļas	Rādītāji	Izvēlētie rādītāji neļauj spriest par O rādītāju sasniegšanu. Piemēram, LA19 izvēlētais rādītājs visām intervencēm ir O31, kas ir 32 VRG. Tas gan neko nepasaka par, piemēram, īsajām pārtikas ķēdēm un atbalstīto saimniecību skaitu. Tas neļauj vērtēt arī finanšu ieguldījuma pamatotību attiecībā uz šo rādītāju, jo ieguldītais finansējums nedod atbildi uz jautājumu, vai tiks pietiekoši nodrošinātas 32 VRG. Plānotais finansējums ir atkarīgs no tā, piemēram, cik projekti tiks sagatavoti. Problemātiskas ir vajadzības - lauksaimniecības popularizācija un īsās pārtikas ķēdes. Vienā gadījumā, nav saprotams, kā to nomērīt un, kā intervences palīdzēs sasniegt mērķi. Otrā gadījumā, nav saprotama īstenošanas stratēģija.	Papildus rādītājus būs iespējams noteikt tikai pēc VRG stratēģiju apstiprināšanas (atsaukties arī uz cover note)	Šeit norādīts uz problemātiskajām vietām, ja atrunā un piemēn tekstā par VRG stratēģijām, tad vēlams to ierakstīt KLP SP. un attiecīgi neizmantojiet R38 un O31, jo neko nepasaka par ieguldījumu un rezultātu. Tikai to, ka dos visām VRG.	Nav ņemts vērā		
90	SM8	2.,5.nodaļas	Rādītāji	Izvēlētais rādītājs R38 neko neliecina saistībā ar iznākumu. Rādītājs R38, ir LEADER aptvertā iedzīvotāju skaita proporcija, kas jau tagad ir 100% (LEADER finansēto VRG aptvertais lauku iedzīvotāju skaits 687000). Būtu papildināms ar O rādītājiem no LA4.2, 4.4, 16.2, 16.3, kur finanšu tabulās LA4.2 ir iekļauts pie SM2, LA16.2 pie SMH, LA16.3 pie SM9. Līdz ar to pastāv neatbilstība starp R39 un to veidojošo rādītāju atbilstību SM8.	Papildus rādītājus būs iespējams noteikt tikai pēc VRG stratēģiju apstiprināšanas (atsaukties arī uz cover note)	SM8 pietiek tad ar 2 R rādītājiem.R39 un R42. taotad arī izvēlaties. Paskatiet tabulas, lai sakrīt visur minētais uz izņemiet to R38 un O31.	Ir izvēlēts R38, R39		
91	SM8	2.,5.nodaļas	Rādītāji	Izvēlētais R38 rādītājs neraksturo šī mērķa sasniegšanu. Izvēlētais rādītājs R38 LA19 raksturošanai būtu jānomaina, jo tas neraksturo Latvijas gadījumā situāciju.Būtu iespējams izvēlēties citus atbilstošus rādītājus: R37-R42, kas raksturo lauku attīstību, jo 2.1.8 sadaļā ir izvēlēts tikai R38. Nav arī tālākas saskaņas ar finanšu tabulu, kur R39, R42 būtu attiecināms uz SM8.	Papildus rādītājus būs iespējams noteikt tikai pēc VRG stratēģiju apstiprināšanas (atsaukties arī uz cover note)	SM8 pietiek tad ar 2 R rādītājiem.R39 un R42. taotad arī izvēlaties. Paskatiet tabulas, lai sakrīt visur minētais uz izņemiet to R38 un O31.	Ir izvēlēts R38, R39, pārējie nav izvēlēti		
92	SM8	2.,5.nodaļas	Rādītāji	SM8 mērķa sasniegšanai izvēlēti rādītāji R42 (sociālā iekļaušana), kas tiek ieviests ar LA5. Tomēr, diskutējama ir šī rādītāja attiecināšana uz atbalstu mazajām lauku saimniecībām. Sociāla rakstura projekti būtu saistāmi ar LEADER LA19. Tajā pašā laikā, LA5 aprakstā norādīta saikne gan ar SM2, gan SM8, bet finanšu tabulā - saikne ir tikai ar SM2. Aprakstā ir minēts, ka tiek risinātas divas nedaudz pretrunīgas vajadzības - sociālā un konkurences sekmēšana. Būtu nepieciešams saprast, kas ir svarīgākais šādai	Rādītājs noteikts atbilstoši Rezultātu rādītāju vadlīnijām. Jāņem vērā, ka KLP SP ir 5 gadu periodam, tāpēc adekvāti būtu ņemt vērā arī to atbalstīto mazo lauksaimnieku skaitu, kas saņems atbalstu pārejas periodā (2021.-2022.gads).	jābūt skaidri saprotamam vai tā ir sociālā vai konkurences sekmēšana un tad attiecīgie rādītāji. Šeit paskatiet arī pie SM2 minēto. Konkurence iet uz SM2 un šeit tad paliek sociālais atbalsts un R42. Lūdzu skatam pēc SM būtības, samazinam RI, ja nevar citādi.	LA5 izvēlēts R9 rādītājs, norādot uz modernizāciju. Pārejas periods neattiecas uz nākamo periodu. O20 rādītājs ir 1333, kas ir vēl mazāks, kā 1. versijā		

				intervenci un izlemjams, vai to attiecināt pret R42, kas ir SM8, vai arī kādu citu atbilstošu rādītāju un mērķi. Rezultāta rādītājs 2000 saimniecības ir mazāks, kā iepriekšējā periodā plānotais. Būtu skaidrojams samazinājuma konteksts.				
93	SM8	2.,5.nodaļas	Vispārīgs/finansējums	Nav īsti skaidrots, vai plānotie rezultāti un iznākumi ir pietiekami, lai risinātu problēmu/vajadzības, kādas ir ambīcijas risināt šos jautājumus. Vai ir samazinājusies vajadzība, vai ir citi pamatoti apsvērumi. Vai LEADER finansējums plānots mazāks, mainot VRG skaitu no 35 uz 32, kas izvēlēts par vienīgo rādītāju LA19.	Rezultātu pietiekamību jānovērtē ex-antei. Kopumā LEADER finansējums pieaug.	Lūdzu iekļaut KLP SP aprakstā skaidrojumu, jo pašlaik tas nav. Par to te runa. Paskatiet AREI pētījumu par VRG.	Nav pievienota priekšizpēta	
94	SM8	2.nodaļa	Vispārīgs	Izvēlētie avoti ir atbilstoši, tomēr ne visur pietiekami. Piemēram, trūkst vērtējuma par esošo periodu stratēģiju ieviešanu, kas pamatotu mērķa vērtību atbilstību vajadzību apjomam. Nav izvēlēti specifiski rādītāji LEADER gadījumā, uz ko balsta SM8 mērķa ieviešanu.	Specifiski rādītāji tiks noteikti pēc VRG stratēģiju apstiprināšanas, kad būs skaidrība, par stratēģijās izvēlētajiem mērķiem/virzieniem	Miniet KLP SP	Nav pievienota priekšizpēte	
95	SM8	2.nodaļa	SVID	Trūkst kritiska vērtējuma par LEADER ieviešanu, kur dažādiem VRG bija ļoti atšķirīgs progress, lai ieviestu projektus. Vai to ietekmēja zināšanu trūkums, administrācijas motivācija, pieejamā finansējuma apjoma vai procedūras sarežģītība? Atbildot uz šo jautājumu var tikt piedāvāti atšķirīgi risinājumi.	Ko varam izmantot no tematiskā izvērtējuma?	varat paskatīt AREI pētījumu 2018.g.un GIZ 19 (17.jaut.).	Nav pievienota priekšizpēta	
96	SM8	2.nodaļa	Rādītāji	LEADER radītās darbavietas (apstiprinātajiem un ieviestajiem projektiem LAP 2014-2020 periodā) pārsniedz plānoto 8 reizes, kas liecina par intervences efektivitāti. Tomēr, tas nav izvēlēts.	Ja runa ir par rādītājiem, lūgums skatīt iepriekšējā jautājuma komentāru.	Škatiet komentāru pie iepriekšējām. Te ir atbilde, ko tad izvēlēties.	Nav ņemts vērā	
97	SM8	2.nodaļa	Vajadzības	Attiecībā uz SM8V7, nav skaidrojuma kā tas tiks risināts ar kādiem citiem veidiem, programmām.	KLP nerisina nodokļu politikas jautājumus. Tai pat laikā Zemkopības ministrija aktīvi seko līdzi nodokļu likumdošanas jautājumiem, kas skar lauksaimniecisko ražošanu un nepieciešamības gadījumā iesaistās, lai radītu labvēlīgus nodokļu politikas nosacījumus gan lauksaimnieciskās produkcijas ražotājiem, gan lauku uzņēmējiem un iedzīvotājiem.	Te ir runa par to, ka katrai definētajai vajadzībai vajag skaidrojumu kā risinās. Ja ir vajadzība, ko nersina ar KLP SP, tad norāda un paskaidro, kas tad to risinās vai vismaz vajag risināt. Vai arī tā nav risināma un kā tāda paliks?	SM8V7 ir izņemta ārā.	
98	SM8	2.,5.nodaļas	SVID	Nav informācijas par VRG kapacitāti, sociāli ekonomiskiem vai normatīviem faktoriem, vai citiem faktoriem, kas ietekmē finansējuma apguvi. SM8 gadījumā vajadzētu skatīt VRG kapacitāti, iepriekšējās ieviešanas problēmas, piemēram, iesniegumu administrēšana, iepirkumu organizēšana (kas daļēji ir minēta aprakstos).			Nav pievienota priekšizpēte	
99	SM8	8.nodaļa	SVID	Naudas līdzekļu apguves ārējo faktoru analīze nav sniegta.			Nav ņemts vērā	
100	SM8	2.nodaļa	SVID	SM8 gadījumā nav aptverta mežsaimniecība, kas minēta SM. Nav arī vajadzību pamatojuma tekstā un SVID. Ir diskutējams vai mazā un vidējā uzņēmējdarbība ir attiecināma uz sociālo iekļautību. Līdzīgi kā būtu jābūt skaidrojumam, kādēļ nav izvēlētas citas iekļautības formas, tikai ekonomiskā iekļautība. Tam būtu jābūt vairāk pamatotam aprakstā.			Nav pievienota priekšizpēte, SP tekstā nav ņemts vērā	
101	SM8	2.nodaļa	Vispārīgs	Bieži vien norādītais risinājums ("ZM sekošana līdzī"...) nevar garantēt šo vajadzību apmierināšanu. Papildināt	Nav skaidra rekomendācijas būtība	Precizēt formulējumu un iesasiti no ZM puses, ja to risina citas institūcijas. Te ir atruna, kas jāiestrādā tektā	Ir ievietota sadaļa par finansējuma nodalīšanu, tomēr nav skaidrojuma kā tas tiek koordinēts	
102	SM8	2.,5.nodaļas	Rādītāji	Rādītājs R39 un atbilstošie iznākuma rādītāji, būtu visi attiecināmi uz SM8, jo tas saistīts ar lauku attīstību.	Atbilstoši <i>cover note</i> , ir iespēja rādītājus piemērot arī sasaistē ar citiem SM		Nav ņemts vērā, ka SM8 ir ietvertas intervences, kas neattiecas uz R39 un nav ietvertas, kas tiek attiecinātas	
103	SM8	5.nodaļa	Intervences loģika	KLP SP tekstā būtu jāpapildina saiknes ar LA4.2, LA4.4., LA5, kas tiek saistītas ar SM8.			Ir LA4.1 bet nav ietverts 4.2	
104	SM8	2.,5.nodaļas	Rādītāji	Potenciāli SM8 raksturo arī R37, R40, R41, kas nav izvēlēts. Minētie rādītāji var tikt saistīti, piemēram, ar LA19 (R37, R40, R41), LA4, LA5 - (R37).	Papildus rādītājus būs iespējams noteikt tikai pēc VRG stratēģiju apstiprināšanas (<i>atsaukties arī uz cover note</i>)		Nav ņemts vērā	
105	SM8	2.,5.nodaļas	Intervences loģika	No KLP SP apraksta izriet, ka intervences saista ar LA4.2 SM2V2,3,4, un SM3V1 un SM9V1,7,8,9., bet nav norādīta saikne ar SM8 vajadzībām. Vajadzības			Daļēji ņemts vērā, nav norādītas horiz. vajadzības, LA4.2, daļēji SM2, SM9 vajadzības	

				var būt saistāmas arī ar horizontālo mērķa vajadzību V3 un SM9V1 - Veicināt produkta atpazīstamību un sabiedrības informētību par kvalitatīviem produktiem (t.sk., kvalitātes shēmām), bet uz to nav norādīts KLP SP aprakstā.				
106	SM8	2.nod aļa	Interve nces loģika/ Rādītāji	R42 rādītājs ir sociālā iekļautība, kur pretī nav skaidra sociālās iekļautības vajadzības formulējuma. Tas nozīmē – ir rādītājs, bet nav definēta vajadzība. Vajadzības un intervences vajag saskaņot.	Atbilstoši <i>cover note</i> , ir iespēja rādītājus piemērot arī sasaistē ar citiem SM.		R42 ir pazudis ! Tagad tas nav izvēlēts, bet vajadzētu	
107	SM8	2.,5.n odaļa s	Rādītāji	R39. Atbalsta rezultāta mērķa un iznākuma rādītāji nav pamatoti ar esošo skaidrojumu. Piemēram, nav datu, cik lielu daļu no pārstrādes uzņēmumiem veido plānotā mērķa, iznākuma vērtība. Pārstrādes uzņēmumu vajadzība pēc finanšu instrumentiem nav pierādīta situācijas aprakstā un SVID, tādēļ plānoto FI izmantojuma rādītāju (40 projekti) sasniegšanas iespējamība ir neskaidra.	<i>Paskatīt FI ex-anti par pārstrādes ektora vajadzību</i>		Nav ņemts vērā. Nav pievienota priekšizpēte	
108	SM8	5.nod aļa	Interve nces loģika/ Rādītāji	R42 Iznākuma rādītājs nav pamatots LA5 ar datiem, kas atbildētu uz jautājumu, cik mazās saimniecības ir nepieciešams atbalstīt, lai risinātu sociālo iekļautības problēmu, jeb kādu daļu no mazajām saimniecībām, kam ir problēmas ar sociālo iekļautību, veido 2000 saimniecības.	Vai tas nav novērtētāju jautājums sniegt vērtējumu, cik atbalstīto saimniecību skaits būtu pietiekams? Nav identificēta neviena vajadzība, kas paredzētu izveidot noteiktu skaitu mazo saimniecību. KLP SP atbalst risina vajadzības, lai bovērstu izveides un attīstības šķēršļus.	Te galvenais ir jautājums par sociālo iekļaušanu, ja mazās saimniecības visas ir sociālā riska grupa, tad, kas ir pārējie iedzīvotāji, kas ir būtiska daļa laukos (1/3 iedz)? Šis ir saistīts arī ar iepriekš minēto par rādītāju, kas raksturo LA5. Runa par to, ka papildināt vajag.	Nav pievienota priekšizpēte	
109	SM8	8.nod aļa	Vispārī gs	Nav datu par jauno intervenču atbalsta formu izpēti un novērtējumu. Papildināt	Rekomendācija nepietiekoši konkrēta, nav skaidrība par nepieciešamo rīcību	Te ir jautājums par jaunajām intervencēm - piemēram īsās pārtikas ķēdes, zaļie iepirkumi. Papildiniet informāciju KLP SP.	Nav pievienota priekšizpēte	
110	SM8	8.nod aļa	Vispārī gs	Nav informācijas par citu valstu vērtējumu izmantošanu pamatojumiem, sadarbības pieredzi ar citu valstu institūcijām KLP SP izstrādes sakarā. Papildināt	Kā tieši intervences loģikai palīdzēs citu valstu pieredze? Ikdienā mēs konsultējamies ar saviem partneriem, bet kāpēc tas jāatspoguļo KLP SP? Pārņemtā prakse parasti rezultējas konkrētos piedāvājumos intervenču vai atbalsta nosacījumu veidā.	Tāds bija jautājums izvērtēšanā, ja nav, tad nav.	Nav pievienota priekšizpēte	
111	SM8	8.nod aļa	Vispārī gs	Nav informācijas par sadarbību ar privāto sfēru iesaistot privātos resursus.	Ja ar to domāts, ar ko esam konsultējušies, tad kopš 2019.gada konsultējamies ar visām iesaistītajām pusēm.	Konsultācijas te nav domātas. Te domāts : Vai ir bijusi nepieciešamība pēc privāto līdzekļu /līdzdalības vērtējuma. Jautājums oriģinālā: The existence of additional private resources (e.g. own contribution, attendance of specialised laboratories) in case the intervention needs them. Var ņemt ārā.	Nav pievienota priekšizpēte	
112	SM8	8.nod aļa	Interve nces loģika	Nav informācijas par papildus nepieciešamajiem cilvēku un prasmju vērtējumiem ieviešot jaunu atbalstu, piemēram, digitālo prasmju vērtējums saņēmējiem. Papildināt	Šie aspekti ir apskatīti plašākā kontekstā Horizontālā mērķa analīzes ietvaros.	Nepietiekoši skaidrots, pielieciet apraksta pie SM8.	Nav pievienota priekšizpēte	
113	SM8	8.nod aļa	Vispārī gs	Nav informācijas par procedūrām, kas ļauj modificēt iepriekšējās pieredzes, piemēram, samazinātas mērķa vērtības vai naudas līdzekļu izmaiņas gadījumā. KLP SP nesniedz informāciju par nozīmīgiem faktoriem, ne arī šo faktoru analīzi, kas var ietekmēt mērķa vērtības jaunās vai modificētās intervencēs. Tiek lietoti ticami pierādījumi, uz ko balstās mērķu noteikšana. Tomēr, bieži vien tie ir nepietiekoši, lai pamatotu ticamus aprēķinus mērķa vērtībām. Papildināt	Nav skaidra rekomendācijas būtība	Te runa par jaunām un modificētām intervencēm un to mērķa vērtību noteicošiem faktoriem. Tie ir riski nosakot vērtības. Būtu jāpapildina, teksts KLP SP	Nav pievienota priekšizpēte	
114	SM8	5.nod aļa	Rādītāji	Klimata un vides jautājumi ir ietverti vairākās intervencēs. Tomēr šo jautājumu īpatsvars SMH ir līdzīgs pagājušajā periodā plānotajam. LEADER gadījumā nav noteikti rādītāji vides un klimata jomā. Potenciāli ir vairākas intervences, kur būtu iespējams iezīmēt vides un klimata rādītājus. Papildināt	Nav iespējams noteikt, pirms nav apstiprinātas stratēģijas, jo tas ir vietējo kopienu ziņā noteikt lokālās prioritātes un vajadzības.	Pielieciet KLP SP tekstā	Ņemts vērā	
115	SM8	5.nod aļa	Interve nces loģika	Izvirzītie mērķi ir zemāki, nekā iepriekšējā periodā, kas nav skaidroti. Piemēram, LEADER gadījumā LA19.1 un LA10.3 nav izvirzīti specifiski mērķa rādītāji, kas bija iepriekšējā periodā. Nav skaidrojuma, kādi būs LEADER pieejas īstenošanas ieguvumi piemērojot tos LA19.2. Sniegt skaidrojumus.		Pielieciet KLP SP tekstā	Ņemts vērā	
116	SM8	2.nod aļa	SVID/ Interve	SM8 SVID analīzē ir minēti demogrāfijas izaicinājumi laukos, bet nav instrumentu, kas to risina. Tiek norādīts uz lielām reģionālajām atšķirībām, tomēr, nav skaidri		Pieliec skaidrojumu KLP SP tekstā.	Nav pievienota priekšizpēte	

			nces loģika	instrumenti, lai tās mazinātu. Ir minēti teksti par sociālo nevienlīdzību, tomēr iztrūkst atsauce uz rādītājiem, bet instrumenti tiek saistīti tikai ar atbalstu mazajam biznesam (LA4.4, LA5). Nav pamatojuma un instrumentu bezdarba un sociālās atstumtības mazināšanai, par ko tiek runāts SVID apkopojumā. Nav datu par ceļu kvalitāti, kas minēts SVID un arī nav paredzētas intervences. Nav datu par darbaspēka trūkumu un attiecīgās rīcības. Iztrūkst dati, kas pamato īsās pārtikas ķēdes nepieciešamību, kas minēts gan SVID, gan vajadzībās. Visas vajadzības, izņemot V7 tiek risinātas ar LEADER pieeju. Paliek jautājums, kas un kā risinās tās SVID minētās problēmas, ko LEADER nerisina. Nepieciešams sakidrojums.				
117	SM8	2.nod aļa	SVID	Iztrūkst dati par mazajām saimniecībām, mazo un vidējo biznesu un to lomu SM8 mērķu sasniegšanā. Nav analīzes, kas notiek īso pārtikas ķēžu gadījumā un kāda ir situācija ar zaļajiem iepirkumiem, kas pamatotu LA19.2.		Pieliec skaidrojumu KLP SP tekstā.	Nav pievienota priekšizpēte	
118	SM8	5.nod aļa	Finansējums/ Intervences	Ievērojot identificētās lauku attīstības problēmas, būtu izskatāma FI piemērošana arī citās intervencēs, it īpaši SM8, kas vērsts uz vietējo attīstību un teritorijas aktivizēšanu (LEADER).	Finansējums lauku attīstībai salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu ir samazinājies gan no ES puses, gan LV budžeta līdzfinansējums, kopumā par 248,5 milj.euro mazāk kā iepriekšējā plānošanas periodā, kas attiecīgi ierobežo iespējas īstenot lauku attīstības intervences lielākā apjomā. FI kopumā ir piešķirts 21 milj, euro, kas ir atmaksājama finansu resurs. Kas nozīmē, ka FI ietvaros atmaksāto finansējumu varēs atkārtoti ieguldīt tajā pašā FI. Aizdevums ar kapitāla atlaidi ir plānots 4 intervencēm t.sk.arī SM8 ietvaros, intervecē LA 4.4. "Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā" ir plānots ieguldīt 6 milj. euro.		Ņemts vērā	
119	SM9	2.nod aļa	Rādītāji	Ir grūti izvērtēt SM9 mērķu ilgtermiņa un netiešo ietekmi uz mērķi paredzētajām vajadzībām, jo daudzās intervencēs nav skaidra pamatojuma mērķa vērtību lieluma izvēlei.	Nepieciešami konkrēti norādījumi par kurām vajadzībām ir intervencēm ir runa.	Ja paskatam pintervences un rādītājus, kas sastās ar tiem, tad aprakstos nav īsti atrodams pamatojums, kāpēc tādas vērtības izvēlētas.	Vajadzību un intervenču loģija KLP SP ir skaidra un saprotama. Ir sniegti skaidrojumi.	
120	SM9	2.nod aļa	Vajadzības/ Intervences loģika	SM9 V2 tiks sasniegta tikai pie nosacījuma, ja VRG SVVA stratēģijas projektā ietvers "sadarbībā ar pašvaldību un pārtikas īsās piegādēs ķēdēs iesaistīto uzņēmēju sagatavotu piedāvājumu, (...) piedalīties pašvaldību organizētajos zaļos publiskos iepirkumos (ZPI)", tikai tādējādi atbilstot intervences LA19.2 (attiecināma arī uz SM8 V1 un V2, SM3 V4) nosacījumiem, jo zaļā iepirkuma iekļaušana vietējās attīstības stratēģijā ir brīvprātīga un to var arī neizvēlēties.			SM9 V2 tiks risināta ar intervenci LA20 (Sadarbība pārtikas īso piegāžu ķēžu darbības veicināšanai un piedāvājuma nodrošināšanai) (jauna), iepriekš 19.2 (Pārtikas īso piegāžu ķēžu darbības veicināšana, t.sk. zaļo publisko iepirkumu nodrošināšanai). LA20 paredz veidot sadarbības grupas, iesaistot dažādu intrešu dalībniekus - zemnieki, pārstrādātāji, VRG, konsultanti u.c.tā attīstot pārtikas īso piegādes ķēžu darbību un sabiedrisko ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšanu. Ieteikums ir ņemts vērā. VRG darbības principi un SM9 V2 risināšanas gaita aprakstīta KLP SP.	
121	SM9	2.nod aļa	Vajadzības/ Intervences loģika	KLP SP SM9 aprakstā nav izprotama atšķirība starp SM9 V3 un V4 – gan vajadzību definējums, gan paredzētās intervences ir vienādas, ar vienīgo atšķirību, ka V4, papildus jau V3 izvēlētajām, ir attiecināta intervence LA4.1. Nav saprotams, kāpēc aprakstā SM9 V3 un V4 abām šīm vajadzībām ir norādītas vienas un tās pašas intervences, bet ar dažādiem R rādītājiem (R43, R44). Pēc būtības TM4.7, LA11., LA10.3 dos ieguldījumu gan R43, gan R44 sasniegšanā un V3 un V4 ir apvienojamas kā viena vajadzība. V4 nebija iekļauta SVID analīzē. Izvērtēt iespēju šīs vajadzības apvienot vienā, kā bija SVID aprakstā.	Lūgšim VPD iesaisti komentāra sagatvošanā. SVID analīzē tika konstatētas divas atšķirīgas vajadzības, kur, atbilstoši KLP mērķrādītāju aprakstos noteiktajam, ir piemērojami divi dažādi un nošķirti mērķrādītāji - R.33. un R.43. Intervence (LA10.3.) "Paaugstinātu labturības prasību un emisiju mazinošā lopkopība" dos ieguldījumu R.44, risinot vajadzību SM9 V3 un V4, paredzot īpašas labturības un barību devu plānošanas prasības liellopiem piena teļu, līdz 8 mēn. turēšanas apstākļiem un barībai, kas tiks attiecināti uz 22 247 liellopu vienībām periodā. LA10.3. dos ieguldījumu arī R.43, risinot vajadzību SM9 V3, veicinot gaļas un piena liellopu veselības pārvaldību	Vienkārši KLP aprakstā skaidrojiet.	ZM komentārs ietverts KLP SP sadaļā "Mērķrādītāju un attiecīgo starpposma mērķrādītāju pamatojums".	

					ar paaugstinātām metodēm attiecībā uz turēšanas nosacījumiem, veicinot arī barības devu plānošanu, kas tiks attiecināti uz 101 797 liellopu vienībām periodā. Intervence (LA11) "Bioloģiskā lauksaimniecība" dos ieguldījumu R.43, risinot vajadzību SM9 V3 ,V4 un V5, veicinot sekmīgu dzīvnieku veselības pārvaldību atbilstoši bioloģiskās lauksaimniecības metodēm, kas tiks attiecināti uz 70 000 liellopu vienībām periodā, kā arī sniedzot n papildinošo efektu, risinot SM9 V4 un V5.			
122	SM9	2.nod aļa	Vajadzības	SM9 vajadzība V8 "Veicināt videi draudzīga iepakojuma izstrādi, ilgtspējību" nav sasaistāma ar SM9, bet būtu vairāk sasaistāma ar SM4/5. Izvērtēt V8 atbilstību SM9.	Neredzam iepakojuma tiešu ietekmi uz klimata pārmaiņām, kas būtu saistāma ar SM4.	Pārdomājiet formulējumu, jo tādā formulējumā šī V nav sasiņāma ar SM9	Formulējums KLP SP nav mainīts, V8 iekļauta SM9 ar identisku formulējumu.	
123	SM9	2.nod aļa	Intervences loģika	SM9 intervencu atbalstam nav paredzēts reģionāls iedalījums. Precizēt tekstu, ja tomēr kādai intervencei tas ir paredzēts.	Tas ir atkarīgs no intervences, piemēram, LA 4.1. plānota reģionalizācija, tomēr tam nav nekāda sakara ar konkrēta specifiskā mērķa vajadzību risināšanu.	Saskaņā ar prasībām, mēs skatam vai ir reģionalizācija vērtēta, tāpēc tāds komentārs. To tad arī ieraksta ir vai nav svarīgi.	KLP SP LA 4.1 ir plānota reģionalizācija.	
124	SM9	2.nod aļa	Rādītāji	Grūti novērtēt, cik lielā mērā tiks sasniegtas/atrisinātas mērķi izvirzītās 10 vajadzības, jo EK rekomendētais rezultātu rādītājs paredz šī mērķa panākumus vērtēt caur R43 un R44 skatījumu. Līdzīgi arī citās uzrādītajās intervencēs varēs fiksēt, cik hektāru vai klientu ir atbalstīti, tomēr būs grūti novērtējama to ietekme uz SM9 mērķi.	Atkārtoti vēršam uzmanību uz to, ka mērķa rādītāji noteikti atbilstoši "rāmim", kas paredzēts KLP SP regulējumā. Atšķirībā no mērķu plānošanas fāzes, kur izmantojami noteikti rādītāji, novērtēšanas procesā ir iespējams izmantot plašāku rādītāju loku, lai plašāk analizētu situāciju un sniegtā atbalsta ietekmi.		ZM norāda, ka RI var tikt izmantoti dažādos SM.Novērtēšanas procesā ir izmantot plašāks rādītāju loks (R10; R24; R39; R43 un R44), šāda pieeja uzlabos 10 vajadzību ietekmes novērtēšanu uz SM9.	
125	SM9	5.1.2. 2. un 5.2.2. 2. punkt i	Intervences loģika	Vērtējot intervencu aprakstus, var secināt, ka arī intervences TKO1.4., TKO1.5., TKO1.6., TKO1.7., TKO1.8. un TKO2. risina ar SM9 saistītās vajadzības pārtikas kvalitātes jomā, un nav skaidrs, kāpēc SM9 aprakstā pie intervencēm tās nav iekļautas.	No kurienes novērtētāji šo secina, jo SM9 matricā nav TKO intervencu? Tagad ir ietvertas attiecīgas atsauces uz TKO intervencēm.	Šis ir ZM izvērtēšanas jautājums. Lasot intervencu aprakstus, tās pēc būtības varētu tikt attiecinātas arī uz SM9, līdzīgi kā citas intervences, kuras tiek attiecinātas bez konkrētiem iznākumu rādītājiem.	Intervences TKO1.4., TKO1.5., TKO1.6., TKO1.7., TKO1.8. un TKO2. risina ar SM9 saistītās vajadzības pārtikas kvalitātes jomā. SM9 KLP SP šīs intervences nav iekļautas. Iekļautas tādas intervences kā TKO2.2.1; TKO2.3.1; TKO2.4.1 un TKO2.5.1. Pārskatā norādīts, ka ietverta intervence TKO2.1.1, taču 2.1.SO9.4 "Intervences loģika" šī intervence nav iekļauta.	
126	SM9	5.3.1 9.daļa	Intervences loģika	Nav saprotams, kā intervence LA10.1 (R.24) sniegs tiešu ieguldījumu SM9 sasniegšanā (R.43, R44). Kaut arī KLP SP intervences LA10.1 (5.3.19.1. punkts) ir pieminēta atbilstība SM9 (pārtika R.24), tomēr izvērtējot LA10.1 nosacījumus, šī intervence risina vides jautājumus, bet ne pārtikas nodrošinājumu. Skaidrot LA10.1 ieguldījumu SM9 un izvērtēt, vai tā vispār ir attiecināma uz SM9.	Pieeja mainīta LA10.1. pārcelta uz SM6. Sākotnēji ietverta SM9 ņemot vērā, ka nelieto AAL.		Ieteikums ir ņemts vērā, KLP SP SM9 intervence LA10.1 ir pārcelta uz SM6 (2.1.SO9.4 "Intervences loģika" šī intervence nav iekļauta.)	
127	SM9	2.1.9. 6.pun kts; 5.3.1 9.daļa	Intervences loģika	Apraksta (KLP SP 2.1.9.6.punkts) un intervences LA10.1 apraksta sākumā (5.3.19.2.punkts) ir ievērota savstarpēja saskaņotība, tomēr tālākā skaidrojumā LA10.1 apraksts ir saistīts ar SM5 un SM6. Izvērtēt, vai tā vispār ir attiecināma uz SM9, un precizēt LA10.1 aprakstu.	Pieeja mainīta LA10.1. pārcelta uz SM6. Sākotnēji ietverta SM9 ņemot vērā, ka nelieto AAL.		Ieteikums ir ņemts vērā, KLP SP SM9 intervence LA10.1 ir svītrotā. (2.1.SO9.4 "Intervences loģika" šī intervence nav iekļauta.)	
128	SM9	2.1.9. 6. & 5.1.4. 2. punkt s	Intervences loģika	Aprakstītās (KLP SP 2.1.9.6. punkts) eko-shēmu intervences TM4.1., TM4.2., TM4.4. un TM4.5. to aprakstos (KLP SP 5.1.4.2. punkts) nav saistītas ar SM9, bet gan ar SM4, SM5 un SM6. Precizēt intervencu aprakstus.	Apraksti ir precizēti. TM4.1. un TM4.4. ir noņemta saistīte ar SM9. TM4.2. ir saistīts ar SM6 un SM9, jo šajās platībās netiek nelietoti ķīmiskie AAL, tātad lauksaimniekam ir jāzina kādus kultūraugus var izaudzēt bez AAL. TM4.5. ir sasaiste ar SM9, jo intervence paredz ka pesticīdu lietošanā tiks izmantotas precīzās tehnoloģijas, kas ir arī izpratnes veidošana par mūsdienām atbilstošu AAL lietošanu un to lietošanas risku mazināšanu.		Intervencu apraksti ir precizēti. TM4.1. un TM4.4. ir noņemta sasaiste ar SM9.	
129	SM9	2.1.9. 6. & 5.1.5. punkt s	Intervences loģika	KLP SP aprakstā (KLP SP 2.1.9.6. punkts) intervences TM5.9., TM5.10. un TM5.13 ir norādītas kā uz šo mērķi tieši attiecināmas intervences, tomēr šo intervencu aprakstos saistība ar SM9 nav norādīta.			Veikta TM5.13 intervences sasaiste ar SM9 V10 un dzēstas atsauces uz TM5.10. Tāpat SM9 dzēsta atsauce uz TM5.9.	
130	SM9	5.3.7. 2. & 5.3.8.	Intervences	LA4.1. un LA4.2. sniegs papildinošu ieguldījumu SM9 sasniegšanā, tomēr pēc KLP SP apraksta ir grūti	Tiešā veidā rādītāji nav paredzēti (tādi noteikti intervencēm ar tiešu ietekmi). Netieša ietekme, kuru iespējams novērtēt intervencu ieviešanas laikā.		Intervencēm LA 4.1 un LA 4.2 ir paredzēta SM9 netieša ietekme, līdz ar to intervencu ieguldījums	

		2. punkti	loģika/Rādītāji	novērtēt, cik lielā mērā. Skaidrot/norādīt iznākuma rādītājus, kas attiecināmi uz SM9.			SM9 mērķu sasniegšanā tiks vērtēts ieviešanas laikā. Iznākumu rādītāji nav sīkāk skaidroti.
131	SM9	5.3.3 0.2.& 5.3.2 8. & 5.3.3 0. punkti	Intervenču loģika/Rādītāji	KLP SP aprakstā intervences LA16.3 un LA18 ir tieši un vienīgi vērstas uz SM9, tomēr šīs intervences pēc tām norādītajiem mērķa rādītājiem atbilst SM3 (LA18) un SM8 (LA16.3). Skaidrot un izvērtēt LA16.3 un LA18 atbilstību SM9.	Atbilstošas SM9 situācijas analizē konstatētajām vajadzībām. RI var tikt izmantoti dažādos SM.		KLP SP SM9 ietvertas intervences LA16 un LA 18. LA 16.3. finanšu piešķirums pārcelts uz LA20. Esošās intervences tiek saistītas ar V7; V8 un V9. KLP SP ir pamatojums SM9 ietvertajām intervencēm LA16 un LA18.
132	SM9	2. nodaļa; 2.3.1. tab.	Rādītāji	KLP SP paredz skaidru saiti starp ieguldījumiem un plānotajiem iznākumiem. Tomēr vairumu interveņu raksturojošie rādītāji atbilstoši EK klasifikācijai nav attiecināmi uz SM9 (R10 - O28, O29, O35; R24 - O8, O14; R39 - O24, O32). Skaidrot un precizēt.	RI var tikt izmantoti dažādos SM. Turklāt 2.3.1.tabulā ir skaidri atspoguļota noteiktu interveņu sasaiste ar SM9 un to ietekme uz attiecīgo RI.		KLP SP no SM9 R10 dzēsts O28. KLP SP SM9 ir izvirzīts RI10, bet detalizētāk nav skaidrota šī rādītāja izmantošana.
133	SM9	2. nodaļa; 2.3.1. tab.	Rādītāji	SM9 EK rekomendētie rezultātu rādītāji ir R43 un R44, kam ir atbilstošas intervences (LA10.3, LA11) ar atbilstošām mērķvērtībām, bet KLP SP šim mērķim papildus tiek attiecināti arī R10 (pēc EK rekomendācijām attiecināms SM2, SM3), R24 (SM5, SM6) un R39 (SM8), kas pēc būtības arī sekmēs SM9 sasniegšanu. Skaidrot pārējo rezultāt rādītāju izvēli.	RI var tikt izmantoti dažādos SM.		KLP SP aprakstā ir teikts, ka R10; R39 risina SM9 V1 un V2 ar LA20, savukārt R24 risina SM9 V5 ar TM4.2.
134	SM9	2. nodaļa; 5.1.sa daļa	Rādītāji	SM9 interveņu rādītāju izvēlētajiem atskaites punktiem ir ietverts pamatots skaidrojums TM5.9., TM5.10., TM5.13, LA10.1., LA10.2. Nav ietverts pamatots skaidrojums intervencēm TM4.1., TM4.2., TM4.4., TM4.5. Ietvert skaidrojumu.	Skaidrojums par TM4 intervencēm bija ietvers, tagad tas ir precizēts un papildināts.		Ieteikums ņemts vērā
135	SM9	5.3.sa daļa	Rādītāji	Intervenču LA10.3, LA11., LA16.3., LA18, LA19.2. aprakstos ir iekļauts pamatojums maksājuma likmju noteikšanai, tomēr nav pamatots izvēlētais mērķa vērtību vienību skaits. Pamatot.	Vienību summa ir pamatota pie katras no intervencēm.		Vienību summa ir pamatota pie katras no intervencēm. Ieteikums ir ņemts vērā.
136	SM9	5.nodaļa; 2.3.2. tab.	Rādītāji	Vairākām uz SM9 attiecinātajām intervencēm (LA4.1., LA4.2., LA10.2., LA16.1., LA19.2., TM4.7., TM5.9., TM5.10., TM5.13.) nav norādītas iznākuma vērtības, kas attiektos uz šo mērķi. Skaidrot un norādīt.	Izlaides (output) vērtība netiek ar katru no konkrēto SM. Intervencei atbilstoši EK sniegtajam skaidrojumam izvēlas 1 OI		KLP SP intervencēm noteikti šādi mērķa rādītāji:(LA4.1. - O20; LA4.2.- O24; LA10.2. - O14; LA16.1. - O1; LA19.2. (pārsaukts uz LA20) - O32; TM4.7. - O8; TM5.9. -svītrots no SM9, TM5.10. - svītrots no SM9, TM5.13. - O10).
137	SM9; SM5	5.1.4. daļa	Intervenču loģika	Intervence TM4.5. "Oglekli un amonjaka emisijas mazinošās lauksaimniecības prakses" nav attiecināma ne uz vajadzību V5 "Informācijas pieejamības un izpratnes veicināšana par AAL lietošanu", ne uz SM9 pēc būtības, bet būtu attiecināma uz SM5. Skaidrot un veikt atbilstošus precizējumus.	TM4.5. intervences daļai par minerālmēslu un AAL lietošanu ir sasaiste ar SM9, jo intervence paredz, ka minerālmēslu un AAL lietošanā tiks izmantotas precīzās tehnoloģijas, kas ir arī izpratnes veidošana par mūsdienām atbilstošu AAL lietošanu un to lietošanas risku mazināšanu. Savukārt SM5 var attiecināt tikai to TM4.5. intervences daļu, kas attiecas uz šķīdumslu iestrādi. Tāpēc TM4.5. intervences mērķa paltības ir sadalītas starp diviem SM un diviem R (R.20 un R.24)		KLP SP ir precizēts definējums TM 4.5. "Slāpekļa un amonjaka emisiju, un piesārņojumu mazinošās lauksaimniecības prakses". TM4.5. intervences mērķa paltības ir sadalītas starp diviem SM (SM9 - izpratnes veidošana par AAL un minerālmēslu lietošanu ar precīzām tehnoloģijām un SM5 - šķīdumslu iestrāde) un diviem R (R.20 un R.24). KLP SP ir veikti precizējumi.
138	SM9	5.2.1. & 5.2.2. punkti	Intervenču loģika	Pēc būtības, pamatojoties uz KLP SP aprakstu, arī intervences TKO1 un TKO2 varētu tikt attiecinātas kā papildinošas SM9. Izvērtēt to atbilstību.	Tagad ir ietvertas attiecīgas atsauces uz TKO intervencēm.		KLP SP ietvertas intervences TKO 2.3.1; TKO 2.4.1; TKO 2.5.1; un TKO 2.2.1. Pārskata daļā ir minēta intervence TKO 1.1, bet sadaļā "Intervenču loģika"šī intervence netiek norādīta.
139	SM9	2.nodaļa; 5.3.sa daļa	Finansējums/Intervenču	SM9 apraksta SVID analīzes apkopojumā tiek norādīts, ka samazinās bioloģiskās liellopu gaļas ražošana un ka bioloģiskai lopkopībai mērķēta atbalsta trūkums nesekmē lopkopības attīstību, kas daļēji atspoguļojas V7 un V1 (2.1.9.2.punkts) par kvalitātes shēmu sekmēšanu. Tomēr, izvērtējot SM9 paredzētās	Likmes aprēķinātas atbilstoši interveņu atbalsta saņemšanas nosacījumiem un ievērojot regulas nosacījumus. Kāds ir ex-ante vērtējums?	AREI vērtējums ietverts ieteikumā.	Atbalsta likmes KLP SP nav koriģētas. Ieteikums nav ņemts vērā. Paredzētais atbalsts bioloģiskajai lopkopībai ir nepietiekams, lai sekmētu bioloģiskās lopkopības (gan

				intervences LA11 un LA10.3 un to nosacījumus, secināms, ka paredzētais atbalsts bioloģiskajai lopkopībai ir nepietiekams, lai sekmētu bioloģiskās lopkopības (gan piena, gan gaļas liellopu) attīstību un, iespējams, pat saglabāšanos esošajā apjomā. Intervencē LA10.3 likme piena liellopiem (izvēloties divus pieejamos atbalsta veidus) veido 90 EUR/LielV un gaļas liellopiem 43–71 EUR/LielV (izvēloties vienu vai divus atbalsta veidus), tikmēr intervencē LA11 atbalsta likme par bioloģiski sertificētu piena liellopu ir 95 EUR/LielV un par citiem dzīvniekiem (arī gaļas liellopu) 50 EUR/LielV (5.3.24.7.punkts), neskatoties uz daudz striktākām un izmaksu ziņā dārgākām bioloģiskās lauksaimniecības atbilstības prasībām, nekā intervences LA10.3 gadījumā. Šī situācija negatīvi ietekmēs arī SM4 V2 sasniegšanu. Skaidrot un izvērtēt noteiktās likmes intervencēs LA11 un LA10.3.			piena, gan gaļas liellopu) attīstību un saglabāšanu esošajā līmenī.
140	SMH	2.,5.nodaļas	Rādītāji	Sasaiste ar citiem mērķiem ne visur ir pilnīga, īpaši tas attiecas uz intervenču saikni ar vajadzībām, kur SMH vajadzības ne vienmēr ir norādītas. LA19.1 un LA19.3 norādīta saistība ar SMH, bet vajadzībās nav minēts, kuras no tām SMH risina. LA4.1, kur uz R3 rādītāju attiecas LA4.1., bet KPL SP nav norādīts SMH un attiecīgās vajadzības, piemēram, digitalizācija.	Šobrīd SM8 matricā tiešām nav iekļauta neviena no SMH intervencēm. Par digitalizāciju nevar piekrist, jo SM2 matricā norādīta saikne starp digitalizācijas vajadzību un LA 16 intervenci, bet varētu apsvērt papildināt arī ar LA 4.1., kur R.3 jau norāda uz sasaisti - 4.1. papildināts ar ieguldījumu R.3.		Ir papildināts vajadzībās SM2-SM8, nav SM9 vajadzības, piemēram SM9 V5, kas saistās ar mācībām vai konsultācijām. SM8 nav norādīta saikne ar SMH.
141	SMH	5.nodaļa	Intervences loģika	Dažādās sadaļās nav konsekvences, piemēram, TKO aprakstos ir norādīts, ka minētie pasākumi ir saistāmi ar SMH, kas arī izriet no apraksta, tomēr atsaucies uz SMH vajadzībām iztrūkst TKO1 un TKO2, bet TKO3 nav atsaucies uz SMH, kur tālāk norādīts vajadzībās, ka tiek risinātas ar SMH saistītas stratēģiskā mērķa vajadzības, piemēram, tehnoloģiju attīstība.	TKO3 nav attiecināms uz SMH, jo saskaņā ar KLP SP 2021/2115 noteikto, šī intervence ir paredzēta tikai vienīgi biškopības nozarei ar tai saistošiem regulā noteiktiem intervences veidiem un tam paredzētu konkrētu finansējuma apjomu. Tagad ir ietvertas attiecīgas atsaucies uz TKO1 un TKO2 intervencēm.		Ir papildināts, tomēr nav saprotams, kādēļ biškopība nav saistīta ar SP SMH. Tas, ka pastāv atsevišķs regulējums, tas neizslēdz to no SMH.
142	SMH	2.,5.nodaļas	Vispārīgs	Trūkumi ir atsevišķu apgalvojumu pamatojums un to savstarpējā sasaiste no situācijas apraksta līdz interencei.	Nepieciešami konkrēti norādījumi par kuriem apgalvojumiem konkrēti runa.		Nav pievienota priekšizpēte
143	SMH	2.,5.nodaļas	Vajadzības	Nav izvēlēts neviens intervences pasākums, lai risinātu SMH V7 vajadzību. Priekšlikums to paredzēt LA19. LA3 (Demonstrējumi) netiek saistīti ar kādām citām SM vajadzībām, tikai ar SMH. Iztrūkst esošās pieredzes kritisks vērtējums, kas neļauj pilnvērtīgi spriest par zināšanu ieguvēju vajadzībām. Papildināt	HORIZ V7 "Veicināt lauksaimniecības popularizēšanu un prestiža celšanu gan skolas vecuma bērnu un jauniešu vidū, gan sabiedrībā kopumā" tikai daļēji tiks risināta KLP SP, turklāt izmantojot KLP valsts tīkla iespējas un kapacitāti.	Šis ir jautājums: KLP SP katram SM ir iekļauta saprātīga un labi dokumentēta intervences loģika, kas parāda, kā nosacījumi, plānotās intervences tiešo maksājumu veidā, lauku attīstības un sektorālās intervences, kā arī to kombinācija, sekmēs specifiskā mērķa sasniegšanu un nodrošinās pozitīvu rezultātu un ietekmi. Paskatieties, kā iet kopā šis viss. Ir atsevišķi ieteikumi un secinājumi par to ex ante tekstā	Nav pievienota priekšizpēte, tabulā pie ieteikumiem ir atraksīts, ka to segs ar VLT, bet SP tekstā nekur tas neparādās.
144	SMH	2.,5.,8.nodaļas	Intervences loģika	Mērķis šajā periodā ir saistīts ar AKIS, bet izpratne par to ir neskaidra, kas izriet no KLP SP skaidrojuma 8.1. sadaļā, gan izvēlētais sasaistes ar vajadzībām. Papildināt	Nav skaidra rekomendācijas būtība		OK. Pašlaik ir vairāk formāla AKIS darbība - izveido sekretariātu, kas informē, koordinē, izplata utml, kas ir par maz.
145	SMH	2.,5.nodaļas	Intervences loģika	Būtu nepieciešams plašāks SMH aptveres skaidrojums un sasaiste ar citiem SM, ņemot vērā SM horizontālās ietekmes. Pamāt SMH tiek attiecināts tikai uz LA1,LA2,LA3., kas ir sašaurināta izpratne. KLP SP iztrūkst apraksta par to, cik katrā konkrētā SM horizontālais mērķis dos ieguldījumu, t.i., cik tas būs aptverošs. Ņemot vērā AKIS jomas, kas ir ārpus KLP SP, būtu jāvēlta lielāka uzmanība, tam, kā šīs jomas (piemēram, lauksaimniecības izglītība, inovācijas, digitalizācija) tiek koordinēta un izmantota KLP mērķu sasniegšanai.	Mūsu pieeja bijusi tāda, ka HORIZ mērķa ietvaros mēs raugāmies sistēmiski, proti, vai ir nodrošināta informācijas, apmācību, konsultāciju u.c. pieejamība, savukārt SM mērķu līmenī tiek runāts par konkrētām vajadzībām, kas ir aktuālas attiecīgā SM kontekstā, bet risināmas caur HORIZ mērķi, piemēram, dažādu specifisku apmācību nepieciešamība, lai sekmētu attiecīga SM īstenošanu, bet sistēmiski tās tiek īstenotas caur HORIZ mērķi.	Nu šis nav atbildēts: KLP SP iztrūkst apraksta par to, cik katrā konkrētā SM horizontālais mērķis dos ieguldījumu, t.i., cik tas būs aptverošs. Ņemot vērā AKIS jomas, kas ir ārpus KLP SP, būtu jāvēlta lielāka uzmanība, tam, kā šīs jomas (piemēram, lauksaimniecības izglītība, inovācijas, digitalizācija) tiek koordinēta un izmantota KLP mērķu sasniegšanai.	Nav atbildēts
146	SMH	5.nodaļa	Intervences loģika	TKO ir vairāki pasākumi, kas saistīti ar vides un klimata mērķiem, piemēram TKO1, TKO2, tomēr TKO nav izvēlēti kā intervences horizontālajam mērķim. Papildināt	Līdzīgi kā skaidrots iepriekš, uz HORIZ mērķi raugāmies sistēmiski, proti, vai ir nodrošināta informācijas, apmācību, konsultāciju u.c. pieejamība, savukārt SM mērķu līmenī tiek runāts par konkrētām vajadzībām, kas ir aktuālas attiecīgā SM		Ir papildināts

					kontekstā, bet risināmas caur HORIZ mērķi. Piemēram, SM3 ir noteikta vajadzība "Veicināt zināšanu apguvi un pieredzes apmaiņu par ražotāju sadarbības iespējām", savukārt HORIZ mērķa ietvaros noteiktas vairākas vajadzības saistībā ar zināšanu pārnēsi, konsultācijām u.c., kas rezultējas apmācību un konsultāciju intervencēs. Tagad ir ietvertas attiecīgas atsauces uz TKO intervencēm.			
147	SMH	5.nod aļa	Rādītāji	KLP SP aprakstā nav references informācijas, lai veiktu tiešu salīdzinājumu ar 2019.gadu. No finansējuma un rādītāju tabulas ir secināms, ka ir paredzēti speciāli iznākuma rādītāji vides un klimata mērķu sasniegšanai SMH, kas tad būtu salīdzināmi ar iepriekšējo periodu. Papildināt				Nav pievienota priekšizpēte
148	SMH	5.nod aļa	Interven ces loģika	Tā kā SMH ir vērsts uz visu programmu un visiem SM, tad katrā no mērķiem ir noteikta sasaiste ar SMH, kas ir atrunāta LA1, LA2, LA3. Mazāk tas attiecas uz LA16.1, LA16.2., kuri minēti pie vides un klimata mērķiem (SM4, SM5, SM6), digitalizāciju (SM2), tomēr citi mērķi nav atsevišķi izdalīti. Papildināt	Nav saprotams komentārs - vai LA16.1 un LA16.2. nav saistāmi ar SMH - kā tad ar jaunradi, inovācijām?	Te ir par citu mērķu sasaisti ar SMH un ne jau par LA16		Daļēji uzlabots, jo nav visiem mērķiem.
149	SMH	2.,5.n odaļa s	Interven ces loģika	No apraksta ne vienmēr var saprast, vai un cik lielu ieguldījumu sniedz SMH konkrēto mērķu sasniegšanai. SMH LA1, LA2, LA3 intervencēs ir skaidrojums katram no mērķiem, kādu tiem sniegs atbilstošā intervence, bet citās intervencēs ne vienmēr ir atsauce uz SMH intervencēm. Piemēram, atsauces ir SM2 (LA16.1, 16.2), SM3 (LA1.1;1.3; 2.1;2.2), SM4, SM5, SM6 (LA1; LA2), SM9 (LA16.1; LA1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2), bet iztrūkst atsauces uz citos SM. SMH intervences aprakstā būtu skaidrāk norādāma sasaiste ar pārējām intervencēm un SM.	Šobrīd pilnīgi visu SM matricās ir norādītas vajadzības HORIZ mērķa kontekstā. Jautājums, vai pie katra mērķa KLP SP 2.nodaļā, t.sk., HORIZ mērķ aprakstā, ir norāde uz šo papildinātību.			Daļēji - ir norādītas SMH atbilstošas vajadzības, tomēr , ne visas, piemēram, SM9V5, pretēji būtu jāskata katrā LA , kā tas saistās ar SMH.
150	SMH	2.,5.n odaļa s	Interven ces loģika	Ieteikums ir parādīt katras intervences saikni ar SM vajadzībām. LA1, LA2, LA3 – no intervenču apraksta izriet vispārīga informācija. Dažkārt intervenču aprakstos nav minēts SMH, piemēram, LA4.1, kur rezultāta rādītājs saistāms ar R3 – lauksaimniecības digitalizāciju. Līdzīgi ir ar SM8, kur ir maz informācijas par iespējamo saskaņotību ar citiem mērķiem. LA16.1 var būt saikne ar SM1 V8 inovāciju izmantošana, kas nav norādīta.	LA4.1 papildināts ar atsauci uz HORIZ	Nav atbildēts: Līdzīgi ir ar SM8, kur ir maz informācijas par iespējamo saskaņotību ar citiem mērķiem. LA16.1 var būt saikne ar SM1 V8 inovāciju izmantošana, kas nav norādīta.		Ir papildināts
151	SMH	2.,5.n odaļa s	Interven ces loģika	TKO gadījumā, ir norādīta saikne ar SMH, bet nav norādītas konkrētas SMH vajadzības. Piemēram, TKO3.1 gadījumā būtu lietderīgi norādīt saikni ar SMH, jo intervence saistīta ar mācībām, konsultācijām, paraugpraksēm. Līdzīgi ir ar citām TKO, kur tas ir attiecināms. Būtu vēlams papildus īss skaidrojums katrā intervencē par sinerģiju ar citiem SM, kas parādītu dažādu mērķu un intervenču savstarpējās ietekmes rezultātus.	TKO3, t.sk., TKO3.1. nav attiecināms uz SMH, TKO3 intervence ir piesaistīti tikai un vienīgi vienam konkrētam mērķim (SM1), jo to pieļauj arī KLP SP Regulā 2021/2115 noteiktā kārtība. Tagad ir ietvertas attiecīgas atsauces uz TKO intervencēm.			Ir iekļautas saiknes. Tikai regulējums par TKO3 nenozīmē, ka to nevar iekļaut SMH.
152	SMH	2.nod aļa	SVID	Iztrūkst kritisks skatījums uz konkrētām jomām, kas ļauj tālāk formulēt attiecīgas vajadzības, piemēram, demonstrējumu nepieciešamība, nepieciešamība pēc pētījumiem, utml.				Nav pievienota priekšizpēte
153	SMH	2.nod aļa	Finansē jums/ Interven ces	Paskaidrojuma tekstā nav analīzes un pierādījumu, kādēļ ir jāsamazina finansējums, palielinot/ samazinot rādītāju vērtības, ņemot vērā faktu, ka pasākumi ir pieprasīti, piemēram EIP skaits un konsultējamo skaits pārsniedz plānoto 2 reizes, arī apmācīto skaits pārsniedz plānotos 14000.	<i>Paskaidrojot vajadzētu norādīt arī to, ka KLP SP ir par 5 gadu periodu un objektīvam izvērtējumam jāņem vērā arī pārejas perioda finansējums.</i>	To tad var norādīt ar vienu teikumu		To tad var norādīt ar vienu teikumu
154	SMH	2.,5.n odaļa s	SVID/v ajadzīb as	AKIS kā jauns elements nav pietiekoši izprasts - un tā attiecināšana uz VLT ir uzskatāma par sašaurinātu izpratni. Izveidojot kontaktpunktu, var būt nepietiekoši. Skat. piemēram, "Lauksaimniecisko zināšanu un inovācijas sistēmas". EIP-Agri, EK. Vairāki SVID un vajadzību formulējumi nav pietiekoši analizēti. Piemēram, darbaspēka trūkuma problēma saistībā ar digitalizāciju, lauksaimniecības izglītības popularitāti,	Konstatējums ir par novecojuši KLP SP versiju, jo uz sabiedriskās apspriešanas brīdi pārpratumiem par vajadzībām nevajadzēja būt.			Nav uzlabojumu
						Nav novecojis KLP SP! Nevajadzēja būt ... Bet ir !		

				atbalsta nepieciešamība pētniecībai vai lauksaimniecības produkcijas pārstrādes uzņēmumu modernizācijai, konsolidācijai un Latvijā radīto izejvielu izmantošanai. SMH atsauces uz vajadzībām nesaskan vajadzību aprakstā (sadaļa 2.1.) un atsaucēs intervencēs. Piemēram, vajadzībās minētas 9 vajadzības, intervencēs parādās 10. vajadzība. Nav saprotams, cik tad ir vajadzību un kāds tad ir īstais formulējums.				
155	SMH	3.nodaļa	Intervences loģika	Ne SM aprakstā, ne arī intervenču aprakstā, ne arī aprakstā saistībā ar citiem instrumentiem nav skaidrota sasaiste ar mērķiem.	Nepieciešamas precīzas norādes par to, kuros gadījumos šāda problēma konstatēta.	Te par NAP 2027 rīcības virzienu sasaisti	Te par NAP 2027 rīcības virzienu sasaisti	Te par NAP 2027 rīcības virzienu sasaisti
156	SMH	2.,5.nodaļas	SVID	Iztrūkst iepriekšējā perioda kritiska izvērtējuma tekstā par katru SM uz kuru tas iespējams, kas ļautu veikt pamatotus uzlabojumus. Piemēram, vai EIP grupu skaits 2014-2020.g. periodā projektos spēj nodrošināt inovācijas, efektīvu zināšanu pārnesi un nepieciešamo klimata pārmaiņu vides jautājumu, lauksaimniecības digitalizācijas vajadzību sasniegšanu;				Nav pievienota priekšizpēte
157	SMH	2.,5.nodaļas	Intervences loģika	SMH gadījumā saskaņā ar 2.1.10 sadaļu izvēlētie rezultātu rādītāji raksturo mērķi (R1, R28). Tomēr, tas ir nepilnīgi, jo horizontālais mērķis ir vērstis ne tikai uz zināšanām, bet arī uz modernizāciju, digitalizāciju (R3), kas nav norādīts SMH aprakstā, lai gan ir norādīts LA16.1 aprakstā. Trūkst saskaņas starp mērķi un intervencēm.				Ir mainīti rādītāji R1, R2, R3, R28.
158	SMH	2.,5.nodaļas	Rādītāji	Būtu ieteicams izvēlēties R2 saistot to ar AKIS sistēmu un konsultantu apmācībām.				Ir izvēlēts
159	SMH	2.,5.nodaļas	Finansējums/intervences	Nav īsti skaidrots, vai plānotie rezultāti un iznākumi ir pietiekami, lai risinātu problēmu/vajadzības. Nav īsti pamatots, kāpēc rādītāji un finansējums, piemēram, apmācīto vai konsultēto skaits, ir mazāks nekā iepriekšējā periodā. Vai ir samazinājusies vajadzība, vai ir citi pamatoti apsvērumi. Vai, piemēram, kādēļ EIP skaits ir plānots lielāks ar mazāku finansējumu, nekā iepriekšējā periodā.	To, vai plānotie rezultāti ir pietiekami, bija jānovērtē ex-ante ietvaros, jo KLP SP ir identificētas vajadzības un piedāvātas intervences to risināšanai pieejamā finansējuma ietvarā. Vērtējot, vai tiešām ir samazinājums, jāņem vērā, ka KLPSP aptver tikai 5 gadu periodu, tāpēc jāievērtē arī pārejas perioda finansējums un atbilstošās intervences.			Nav atbildēts, plānotais periods nav 5 gadi, bet 7.
160	SMH	2.,5.nodaļas	SVID	Trūkst pētījumu, kas pamatotu mērķa vērtību atbilstību vajadzību apjomam. Nav pamatotu datu – cik tad vajag, piemēram, apmācīt cilvēkus, cik saimniecībām būtu interese izmantot digitālās tehnoloģijas, kāda ir pašreizējā situācija utml.	Kā uz KLP SP attiecas tas, ka trūkst pētījumu? ZM KLP SP situācijas analīzē ir izmantoti pieejamos datus (CSP, LAD) un analizējis faktisko situāciju pagātnē piešķirtā atbalsta kontekstā. Savukār tas, vai plānotie mērķi ir pietiekami, lai atrisinātu identificētas vajadzības, bija jāvērtē ex-ante ietvaros.	Te būtu jāsniedz pamatojums, kā uz kā bāzes ir noteiktas šīs vērtības. To var ierakstīt, ka ņemot vērā ..., vērtība noteikta šāda. Izvērtētājiem nav pietiekoši laika ne arī līdzekļu, lai pābaudītu in izpētītu šīs vajadzības. To var darīt, ja ir atsevišķs izpētes projekts		Nav pievienota priekšizpēte
161	SMH	2.,5.nodaļas	SVID	Saistībā ar SMH ir minēts par zināšanu trūkumu par daudzām tēmām, bet nav norādīts, vai tas ir tāpēc, ka nav intereses no labuma guvējiem, vai arī pakalpojuma sniedzējs nevar piedāvāt kvalitatīvu saturu. Skaidrot	Kvantitatīvie dati ļauj novērtēt to, cik daudziem no saimniecību vadītājiem ir lauksaimnieciskā izglītība, tomēr secinājumi par zināšanu trūkumu pamatā nākuši no diskusijām ar ieinteresētajām pusēm dažādu KLP tematisko darba grupu ietvaros. Attiecīgi, nav pieejami visaptveroši analītiski dati par zināšanu trūkuma iemesliem. Šos aspektus varētu vērtēt kādā no tematiskajiem izvērtējumiem.			Nav pievienota priekšizpēte
162	SMH	2.,5.nodaļas	Rādītāji	R1 tabulā norādītā mērķa vērtība attiecībā uz LA16.1 (90 cilvēki) ir apšaubāma, jo attiecas uz 30 EIP, kas ir 3 cilvēki uz vienu EIP grupu kā labuma guvēji. Līdz ar to nav skaidra kopējā mērķa vērtība, kas veido kopsummu no visām paredzētajām intervencēm, kas attiecas uz SMH. Kopējais apmācīto/ konsultēto/ no demonstrācijām un informēšanas ieguvušo skaits ir 23025, kas salīdzinoši ar iepriekšējo periodu ir mazāk. No pamatojuma tas neizriet, jo vajadzības pēc jaunām zināšanām ir aktuālas un palielinās, ņemot vērā jaunās klimata, vides, digitalizācijas, inovāciju nepieciešamības. Papildināt	Skaidrojot lūgums vērst uzmanību arī uz to, ka KLP SP aptver 5 gadus un jāņem vērā arī pārejas periods. Attiecībā uz LA16.1. ir jāņem vērā, ka obligāts nosacījums ir par vismaz 3 dalībniekiem grupā, kas attiecīgi ietverts R.1, tomēr ar nosacījumiem un projektu atlases kritērijiem tiks veicināta lielāka un visaptverošāka EIP darba grupu sastāva apstiprināšana.	Nav atbildēts uz R1 kopējo mērķa vērtību. To nevar summēt šādā redakcijā.		Ir papildināts
163	SMH	5.nodaļa	SVID	Nav datu par sadārdzinājuma un citu risku analīzi attiecībā pret dažādām intervencēm. Piemēram, SMH apmācīto skaits ir 117%, konsultēto skaits 200%, EIP grupu skaits 200%, atbalsts jaunu produktu izstrādei	Ko vajadzību definēšanai un intervenču izvēlei dotu dati par sadārdzinājumu? Vai tas atceļ/mainītu nepieciešamību pēc apmācībām?	Nav atbildēts. Te atkal ir runa par riskiem. Tos var minēt tekstā, cik tas ir nozīmīgi un kā plāno to risināt. Attiecas arī uz visiem SM.		Nav atbildēts. Te atkal ir runa par riskiem. Tos var minēt tekstā, cik tas ir nozīmīgi un kā plāno to risināt. Attiecas arī uz visiem SM.

				132%, kas liecina par minēto intervenču nepieciešamību un pieprasījumu.				
164	SMH	2.nod aļa	Vajadzī bas	SMH V7 lauksaimniecības popularizēšana nav norādīta nevienā intervencē un nav atrunāts, kur tā tiks risināta.	HORIZ V7 "Veicināt lauksaimniecības popularizēšanu un prestiža celšanu gan skolas vecuma bērnu un jauniešu vidū, gan sabiedrībā kopumā" tikai daļēji tiks risināta KLP SP, turklāt izmantojot KLP valsts tīkla iespējas un kapacitāti.		Tas būtu norādāms, bet nav. Ir tikai skaidrojuma tabulā par priekšlikumiem un rīcībām	
165	SMH	5.nod aļa	Finansē jums	SMH par apmācībām sadalījums pa gadiem ir līdzīgs kā esošajā periodā, paredzot apmācības sākt ar 2024.g. un turpināt līdz 2029.g. Tas nav racionāli no apmācību ietekmes, jo zināšanas vajag pielietot praksē un, ja tās tiek sniegtas 2029.g., tad pielietošana attieksies uz vēl nākošo periodu. Līdzīgi tas attiecas uz konsultantu apmācībām, kur tas nepieciešams perioda sākumā/vidū, bet ne beigās (maksimums ir 2025-2028.g. un lielāko finansējumu 2028.g.).	Skaidrot apsvērumus par sadalījuma pieeju		Nav izmainīts	
166	SMH	8.nod aļa	SVID	Naudas līdzekļu apguves ārējo faktoru analīze nav sniegta. Maz informācijas par faktoriem kas ietekmē mērķa vērtību sasniegšanu. Iekšējie KLP SP ieviešanas apstākļi nav analizēti. Ieteikums SMH gadījumā, piemēram, EIP grupu koordinācija, ilgtspēja, utml.	Nepieciešams izvērst ieteikumus, kas tiek saprasts ar ārējiem apstākļiem un faktoriem.	Jautājums: Katra gada atskaites punkta vērtība aprēķinātajiem rezultātu rādītāju mērķiem tiek noteikta, ņemot vērā .... ● ārējie nosacījumi līdzekļu apguvei (piemēram, potenciāla sociāli ekonomiskais konteksts, saņēmēji, tiesiskais regulējums, dabas un klimata apstākļi). ● KLP stratēģiskā plāna īstenošanas iekšējie nosacījumi (piem., kvalitāte informācija, pagātnes vājās vietas projektu pieteikumu administrēšanā, pieredze un saņēmēju spēja piemērot un īstenot plānotās intervences).	Nav pievienota priekšizpēte	
167	SMH	5.nod aļa	SVID/v ajadzīb as	SMH gadījumā ir nepilnīga vai iztrūkst informācija/ pamatojums šādām vajadzībām: V3, tostarp paredzot finansējumu EIP projektu atbalstam; V6, kas vienlaikus palīdzētu risināt arī darba spēka trūkumu, kā arī uzlabotu uzņēmumu digitalizāciju (e-pakalpojumi, datu pieejamība lēmumu pieņemšanai, pakalpojumu pieejamības nodrošināšana e-vidē); V8 Veicināt demonstrējumu saimniecību izmantošanu, tādējādi paaugstinot izpratni par dažādām lauksaimniecības metodēm un jaunu tehnoloģiju izmantošanu, tostarp digitālo tehnoloģiju izmantošanu; V9. Kopumā intervences aptver stratēģiskos mērķus, tomēr ne nepilnībā. SMH aprakstā iztrūkst atsauces uz TKO, kas paredz apmācības, demonstrējumus, arī izpēti, zināšanu pārnesi un izplatīšanu. Apmācības paredz arī LEADER aktivitātēs. Minētās intervences būtu jāskaidro SMH saistībā. KLP SP aprakstā nav saprotams, kāpēc TKO1. un TKO2. intervences, kas savstarpēji ir ļoti līdzīgas, tiek attiecinātas atšķirīgi pret SMH mērķi - ja TKO1. ir attiecināta "papildinošs SMH" (5.2.1.2. punkts), tad TKO2. ir tieši attiecināts (5.2.2.2. punkts).	Tagad ir ietvertas attiecīgas atsauces uz TKO intervencēm.		Ir izmainīts, bet nav par TKO3, kur arī ir apmācības. Nav pievienota priekšizpēte	
168	SMH	2.nod aļa	Finansē jums	Būtu pārdomājama laika sadale starp intervencēm, jo 2023. gadā nav paredzētas finansējums, 2024. gadā tās ir nepietiekošas, kas var ietekmēt citu intervenču īstenošanas laiku un attiecīgi rezultātu rādītāju sasniegšanu. Īpaši tas ir aktuāli konsultantu apmācībām (R1, R28).			Nav izmaiņu	
169	SMH	5.nod aļa	Rādītāji /Finans es	Ne vienmēr ir skaidrs līdzsvars, jo paredzēti, piemēram, 14 demonstrējumi (O rādītājs), ar finansējumu 1,5 milj., un rezultāta rādītāju 2050 saimniecībām. Ietekmes rādītāji KLP SP netiek lietoti. Nepieciešamība pēc demonstrējumiem ir definēta un aprakstīta vajadzībās, bet nav izskaidrota, kādēļ ir paredzēts to samazināt šajā periodā un ko šāds samazinājums dos un ietekmēs. Lai gan demonstrējumi tiek definēti vajadzībās kā vidēji svarīgi, intervenču aprakstos ir uzsvērtā to nozīme. Līdzīgi tas attiecas uz konsultācijām, mācībām. Ja jau aprakstā ir norādīta vajadzība, kas pamatota ar skaitļiem un parāda, ka			Nav pievienota priekšizpēte, nav skaidrojuma	

				Latvijā ir nepieciešamība pēc zināšanām, tad nav saprotams, kādēļ šis finansējums un attiecīgie iznākuma rādītāji ir samazināti. Skaidrot				
170	SMH	2.nod aļa	Finansē jums	Nav noteikti ietekmes rādītāji un to vērtības. SMH potenciālā ietekme uz I1 vērtējama kā nepietiekoša, neskatoties uz relatīvo KLP SP finansējuma pieaugumu, jo tās intervences, kas saistītas ar SMH veidojas tikai no lauku atbalsta, kura kosumma ir samazinājusies.	KLP SP atbilstoši KLPSP regulā noteiktajam "rāmim" nav jānosaka ietekmes rādītāji.	Te jaut: Vai sagaidāmie rezultāti/mērķi ir reāli un spēj radīt paredzamo ilgtermiņa tiešo un netiešo ietekmi uz nozarēm, reģioniem un lauku apvidiem dalībvalstī?	OK, bet ietekmes rādītāji netiek noteikti	
171	SMH	2.,5.n odaļa s	SVID/ Finansē jums	Iztrūkst dziļāka analīze, kas pamato vajadzības, no kā atvasinās rādītāju vērtības. Mērķis nav balstīts kvantifikācijā, piemēram, cik vajag apmācīt (ir norādīta mērķa vērtība, bet nav skaidrs, cik šī mērķa vērtība apver vajadzību un vai ar to pietiek, lai atrisinātu problēmu) u.tml. Papildināt	Rādītāju vērtības lielā mērā atkarīgas no finansējuma pieejamības. Savukārt tas, vai plānotie mērķi ir pietiekami, lai atrisinātu identificētās vajadzības, bija jāvērtē ex-ante ietvaros.	Nauda nav arguments šajā sakarā. Bet, ja tā tas ir, nu ko, tad vajag to norādīt kā pamatojumu vajadzību apmierināšanai. Ir vajadzības, kas būtu kvantificējamās, piemēram, nepieciešamība pēc zināšanām un ir rādītājs, kas to risina ar noteiktu vērtību. Te jāpapildina vismaz par to, uz ko balstās vērtības, kas noteiktas.	Nav pievienota priekšizpēte, nav skaidrojuma	
172	SMH	2.,5.n odaļa s	Interve nces loģika	KLP SP aprakstā būtu papildināms katrā no SM saiknes ar SMH, un SMH vajadzībām, kur tas attiecas, jo pašlaik visos SM nav līdzīgi sagatavoti apraksti par vajadzību risināšanu, kas saistīts ar zināšanām. (skat. 5.pielikuma 1.tab.).			Ir papildināts vajadzībās SM2-SM8, nav SM9 vajadzības, piemēram SM9 V5, kas saistās ar mācībām vai konsultācijām. SM8 nav norādīta saikne ar SMH.	
173	SMH	2.,5.n odaļa s	Rādītāji	Ieteikums.Saskaņā ar EK rādītāju sarakstu SMH nav izvēlēts R2, kas saistāms ar LA1.2 konsultantu apmācībām un var tikt attiecināts arī uz LA16.1 un LA16.2, ja konsultanti tiek izmantoti attiecīgo intervencu kontekstā. R3 var tikt attiecināts uz atbalstu ieguldījimos, piemēram, LA4.1. Izvēlētais intervences ir LA1,2,3,16. R28 attiecas arī uz LA16.1, kas nav izvēlēts.			Ir labots, izvēlēts R2, kas attiecināts uz LA1.1,LA2.1, LA2.2, LA3, LA16.	
174	SMH	2.,5.n odaļa s	Rādītāji	KLP SP aprakstā iztrūkst saiknes starp vairākām SMH vajadzībām. Ar R1 papildus norādītajām vajadzībām būtu saistāmas ar šādām vajadzībām: SM2V2, SM4V3, SM7V3, SM7V6, SM9V4. R3 saistāms ar SMH vajadzībām V6, citām SMH vajadzībām, kas attiecas uz lauksaimniecības digitalizāciju, par ko nav īsti skaidrs apraksts, vai citās vajadzībās un arī attiecīgi intervencēs, tiek ietverta digitalizācija. LA4.1 attiecas arī uz SMH, kuras vajadzības nav norādītas KLP SP aprakstā. Ja šis rādītājs netiek ietverts, tad tas nesaskan ar plānotajām rādītāju vērtībām. Citās intervencēs būtu papildināmas atsauces uz digitalizāciju, ja tādas tiek plānotas.	LA4.1 papildināts ar atsauci uz HORIZ		Daļēji. SM2V7 ir pazudis no SM2, bet ir SMH. SM4.V3 saistīts ar SMH, bet SMH ir minēta atsauce tikai uz SM4 V9; SM7V3, SM7V6 ir sasīti ar SMH, turpretī SMH minēti SM7V4, SM7V5, kas savukārt ir SM7 V5 vispār nav un V4 nav saistīts ar SMH. Minētais liecina , ka nav saskaņotas vajadzības un to sasītība ar intervenci starp dažādiem SM.	
175	SMH	2.,5.n odaļa s	Rādītāji / Interve nces loģika	R28 var tikt saistīts arī ar LA16.1, 16.2, kas no iesniegtās tabulas neizriet, tas nozīmē, ietverot SMH vajadzības V3, V6, V9. kas arī norādīts LA aprakstā. Iztrūkst atsauce uz R28. LA16.1 un LA16.2. No rādītāju tabulas izriet, ka vides un klimata rādītājs attiecas tikai uz mācībām, konsultācijām un demonstrējumiem un atbilstošām vajadzībām. Pašlaik no iesniegtajiem dokumentiem nav informācijas par SMH rādītāju saikni ar TKO un attiecīgajām vajadzībām.	Tagad ir ietvertas attiecīgas atsauces uz TKO intervencēm. Atbilstoši RI fišēm katrai intervencei ir jāparedz vismaz viens RI, kas ir ievērots. Savukārt papildus RI ir paredzami situācijā, ja ieguldījuma tajā ir iespējams nošķirt/paredzēt atbilstoši atbalsta saņemšanas nosacījumiem. Skaidrojam, ka LA16.1. un LA16.2 nosacījumi neparedz nošķirtību vides un klimata jautājumiem, tāpēc R.28 nav izvēlēts.		Ir labots.	
176	SMH	2.nod aļa	Rādītāji	R1 veido O1 un O33, kur mērķa vērtība LA16.1 ir 90 labuma guvēji, bet iznākuma vērtība ir 30 EIP projektu skaits. Tas nozīmē, ka katra EIP dos ieguldījumu 3 personām. Rādītājs ir personu līmenī, bet ne EIP dalībnieku (partneru) skaits. Pretējā gadījumā, tas nav summējams ar citiem R1 iznākuma rādītājiem. O33 vērtības veido dažāda rakstura rādītāji un tie nav summējami, piemēram, kursu skaits, konsultāciju skaits, demonstrējumu skaits, līdzīgi arī O1 ar O33 kopējo summu, kas maz ko saka par sasniegto rezultāta iznākumu (6024).	Piekrītam, ka attiecīgais R1 un O.1 paredz atšķirīgas vērtības. Attiecībā uz EIP R.1 rādītāju fiše skaidro - All persons participating in EIP operational groups - nevis potenciālo labuma guvēju skaitu projekta īstenošanas rezultātā		Ir labots.	
177	SMH	2.,5.n odaļa s	Rādītāji	R3 Šeit ir neproporcionāli mazs ieguldījums zināšanu radīšanā un pārnesē pret ieguldījumu saimniecībās	R.3. - apmācītie un konsultētie?	Starp R1 un R3, jeb vai R3 ir pietiekošs pret R1	Starp R1 un R3, jeb vai R3 ir pietiekošs pret R1. Nav skadrots	

				digitalizācijas jomā. Tekstā būtu skaidrojams šīs atšķirības pamatojums.				
178	SMH	2.nod aļa	Rādītāji	R28 Tajā skaitā nav informācijas par EIP grupu ieguldījumu šajā rādītājā, kas paredzēts EK rādītāju aprakstos.	Skaidrojam, ka LA16.1. un LA16.2 nosacījumi neparedz nošķirtību vides un klimata jautājumiem, tāpēc R.28 nav izvēlēts. EK skaidrojumi neparedz obligāti paredzēt tos rādītājus, kur atsauce ir uz EIP		Nav mainīts, bet OK	
179	SMH	8.nod aļa	Vispārīgs	Nav datu par jauno intervencu atbalsta formu izpēti un novērtējumu.	Rekomendācija nepietiekoši konkrēta, nav skaidrība par nepieciešamo rīcību	Jaut: galvenie faktori, kas jāņem vērā, nosakot mērķvērtības Te ir par jaunajām intervencēm - piemēram, par konsultantu apmācībām vai inkubāciju. Jāskaidro, kas ir pamatā izvēlētajai intervencei.	Jaut: galvenie faktori, kas jāņem vērā, nosakot mērķvērtības Te ir par jaunajām intervencēm - piemēram, par konsultantu apmācībām vai inkubāciju. Jāskaidro, kas ir pamatā izvēlētajai intervencei. Nav pievienota priekšizpēte, nav skaidrojuma	
180	SMH	8.nod aļa	Vispārīgs	Nav informācijas par citu valstu vērtējumu izmantošanu pamatojumiem, sadarbības pieredzi ar citu valstu institūcijām KLP SP izstrādes sakarā.	Kā tieši intervences loģikai palīdzēs citu valstu pieredze? Ikdienā mēs konsultējamies ar saviem partneriem, bet kāpēc tas jāatspoguļo KLP SP? Pārņemtā prakse parasti rezultējas konkrētos piedāvājumos intervencu vai atbalsta nosacījumu veidā.	Ja nav, tad nav. Tas ir konstatējums atbildot uz jautājumu	Nav pievienota priekšizpēte, nav skaidrojuma	
181	SMH	8.nod aļa	Vispārīgs	Nav informācijas par sadarbību ar privāto sfēru iesaistot privātos resursus.	Ja ar to domāts, ar ko esam konsultējušies, tad kopš 2019.gada konsultējamies ar visām iesaistītajām pusēm.	Te domāts: Vai ir bijusi nepieciešamība pēc privāto līdzekļu /līdzdalības vērtējuma jautājums: The existence of additional private resources (e.g. own contribution, attendance of specialised laboratories) in case the intervention needs them	Nav pievienota priekšizpēte, nav skaidrojuma	
182	SMH	8.nod aļa	SVID	Nav informācijas par papildus nepieciešamajiem cilvēku un prasmju vērtējumiem ieviešot jaunu atbalstu, piemēram, digitālo prasmju vērtējums saņēmējiem.	Iespējams kādā izvērtējumā varētu taistīt aptaujas par to, vai, piemēram, lauksaimniekiem ir nepieciešamās prasmes, kas būs nepieciešamas, īstenojot prasības jaunajos pasākumos (piemēram, dažādu datu ziņošana ekoshēmu ietvaros, utt)		Nav pievienota priekšizpēte, nav skaidrojuma	
183	SMH	8.nod aļa	SVID	Trūkst informācijas par AKIS dalībnieku sadarbības analīzi un kapacitāti. Būtu nepieciešams papildus vērtējums par VRG kapacitāti, EIP grupām, pakalpojumu sniedzējiem apmācībām, konsultantiem, zinātnes un augstskolu zinātniskās kapacitātes izmantošanu AKIS kontekstā.			Nav pievienota priekšizpēte, nav skaidrojuma	
184	SMH	8.nod aļa	Vispārīgs	Nav informācijas par procedūrām, kas ļauj modificēt iepriekšējās pieredzes, piemēram, samazinātas mērķa vērtības vai naudas līdzekļu izmaiņas gadījumā. KLP SP nesniedz informāciju par nozīmīgiem faktoriem, ne arī šo faktoru analīzi, kas var ietekmēt mērķa vērtības jaunās vai modificētās intervencēs. Tiek lietoti ticami pierādījumi, uz ko balstās mērķu noteikšana. Tomēr, bieži vien tie ir nepietiekoši, lai pamatotu ticamus aprēķinus mērķa vērtībām.	Nav saprotama rekomendācijas būtība	Te runa par jaunām un modificētām intervencēm un to mērķa vērtību noteicošiem faktoriem. Tie ir riski nosakot vērtības	Te runa par jaunām un modificētām intervencēm un to mērķa vērtību noteicošiem faktoriem. Tie ir riski nosakot vērtības. Nav skaidrojuma	
185	SMH	8.nod aļa	Vispārīgs	Nav informācijas par kavēšanās procedūru novēršanu un atbilstošām rīcībām	Nav saprotama rekomendācijas būtība	Saistība ar administrēšanu. Tie ir administratīvie riski	Tie ir administratīvie riski. Nav skaidrojuma	
186	SMH	8.nod aļa	Finansējums/ Intervences	Ambīcijas ir zemākas, kā iepriekšējā periodā, kas nav skaidrotas. Ņemot vērā SMH transversālo raksturu, būtu sagaidāms AKIS skaidrojums plašākā izpratnē aptverot dažādas zināšanu izveides un izplatības formas un tās savstarpējās attiecības KLP SP ietvaros, tajā skaitā, ietverot SM, gan dažādas intervences. Esošā zināšanu un inovāciju izpratne ir sašaurināta un attiecināta tikai uz kontaktpunktu. Nav izvēlēts arī rādītājs R2, kas saistāms ar konsultantu apmācību. Konsultāciju kvalitāte varētu būt AKIS veicinoša darbība, kas būtu vairāk jāatbalsta, uz ko ir norādīts arī GIZ 19. Ir atsauce uz iepriekšējā perioda pieredzes vērtējumu, tomēr nav pierādījumu.			R2 ir izvēlēts, tomēr pieeja AKIS ir sašaurināta attiecinot to tikai uz LA1,LA2,LA3, un kontaktpunktu, kas ir nepietiekoši	
187	SMH	2.,5., 8.nod aļas	SVID	ne SVID, ne KLP SP aprakstā nav informācijas par digitalizācijas apjomu pašlaik un tās potenciālo ekonomisko ietekmi, kas pamatotu FI lietošanu.	Nav saprotama rekomendācijas būtība	Te ir jaut: Pamatojums finanšu instrumentu izmantošanai. Jāskaidro, jāpapildina.	Pamatojums finanšu instrumentu izmantošanai nav skaidrots	